

JUTRO

Rokopisi se ne vračajo.

Barcelona, 2. aprila. n. Snoči je bila objavljena sestava novega kabineta Taradell. Iz ministrske liste je razvidno, da je morala valencijska vlada v svojih zahtevah popustiti. Kakor se poroča, je kriza katalonske vlade nastala predvsem zaradi tega, ker je valencijska vlada hotela tudi vnaprej izvrševati v Kataloniji politijsko oblast. V bodoče bo policija popolnoma podrejena katalonski vladi.

Josip Turk

Sinoči malo pred 9. je po dolgi boleznir mirno izdihnil organizator in vodja slovenskega gasilstva, požrtvovalni sokolski in nacionalni delavec g. Josip Turk. Pogreb bo po dosedanjih dispozicijah v nedeljo popoldne ob 3. uri.

Ljubljana, 2. aprila. Po daljšem trpljenju se je noč mirno preselil v večnost eden najpomembnejših slovenskih mož g. Josip Turk. Novica o njegovi smrti se je v večernih urah naglo razvedela po Ljubljani in je vzbudila splošno iskreno obžalovanje.

Josip Turk je bil tip pravega ljubljanskega meščana, mož, ki je po navidezno hrabro skoraj skrival najplemenitejšo srce. Ko je dne 10. aprila 1935 praznoval svojo 70. letnico, je bila na izredno manifestanten način izpričana zares presenetljivo velika pri- ljubnost, katere je bil deležen ne samo doma med nami, marveč daleč širom države in še izven naših meja po slovanskem svetu.

Kmalu potem pa je g. Josip Turk zbolel in se žal ni več pomogel. Izgubili smo izrazitega predstavnika onih ljubljancov, ki znajo iz ekstremnih razmer in pod ugodno zvezdo doseči najuspešnejše uspehe ne samo v prid svojemu širokemu družinskemu krogu, temveč še prav posebno v službi idej, koristnih za ves narod.

Pokojujnov oče Ivan Turk je imel posestvo na Sv. Petru cesti. Pečal se je s prevozništvom in trgovanjem s konji. S konjskimi zavbojci je prevažal ljubljancane na izlete in romanje. Umrl je leta 1904. Sina Jože, ta je pustil tri leta v realni, potem pa ga je dal v Mahrovo trgovsko šolo. Jože se je kmalu osamosvojil. Leta 1893 se je poiskal družico Marijo, hčerko slovečega gostilničarja pri Ameriki na Glinah. Zgledno srečni zakon je bil blagoslovljen s petimi otroki. Hčerka ga. Ela Rajherjeva je soproga lastnika kopenskega zavoda v Splitu, Vilko je lastnik menjalnice v Ljubljani, Rajko je narodni poslanec, njegova specijalita in carin- sko posredništvo sta znana po vsej Jugoslaviji. Albin je trgovec, Joško je bil sodni pripravnik in je ljubezen do planin plačal 26. novembra 1922 s smrtjo na Grinovecu.

Ze leta 1896 je pokojni Josip Turk prišel v občinski svet in je potem več kot 40 let vneto sodeloval za napredek Ljubljane. Ljubljana mu ni ostala dolžna. Ze leta 1912 je postal meščan ljubljanski, a ob svoji 70. letnici je bil počaščen s častnim meščanstvom. Gerent ljubljanske je bil od 10. novembra 1925 do 7. oktobra 1926. Potem je bil od 29. novembra 1927 do 27. marca 1928 podžupan ljubljanski. Skoraj vso to dobo je bil tudi v upravnem odboru Mestne hranilnice in več let njen podpredsednik.

Vodja gasilske vojske

Za osamosvojitveni let je Josip Turk po prirojeni odprtosti slišal ideji slovenskega gasilstva. Poleg Frana Barieta ostane njegovo ime trajno na prvem mestu za- pasano v zgodovini našega gasilstva, ka- teremu je slišal 50 let. Pred 37 leti je pri prostovoljnem gasilskem društvu v Ljubljani kot poveljnik po silni borbi uvedel slovensko poveljevanje. Do leta 1904 je bil društvu poveljnik, potem pa vse do zadnjega nacinca. Franu Barietu je bil najzvestejša opora. V slovenskem duhu sta preobrazila večino takratnih gasilskih društev in ustanovila gasilsko zvezo. Njen prvi nacinik je postal Josip Turk. Po prevratu je postal podpredsednik Ju- goslovenske gasilske zveze. Ko pa je Barle prerano umrl, so tovariši dvignili Josipa Turka na čast. Velicasti gasilski kon- gres pred leti v Ljubljani je pokazal mo- godni preporod našega gasilstva. Nova doba edinstva je zahtevala nadaljnjo pre- osnovo. Ko je bila 1903 ustanovljena Ju- goslovenska gasilska zveza za vso državo je bil Turk imenovan za podstarosta, že leto nato pa je postal starosta. Vendar je to odgovorno funkcijo moral po 6 me- secih iz zdravstvenih ozirnov odloziti, ostal pa je voditelj gasilske zajednice za drav- sko banovino in tu je bil deležen tovari- škega spoštovanja in zvestobe. Premnoga gasilska društva v Jugoslaviji in v ino- zemstvu so ga štela za častnega člana. Njegova prsa so bila polna odlikovanj.

Ogromne so njegove osebnosti, kamor žr- tve za gasilstvo. Udeležil se je kot povel- jnik premnogih reševanj pri požarih, v or- ganizaciji sami pa je bil vedno vzornik v nesebičnosti. aZ časa vojne je kot nacinik reševalnega društva vodil prevažanje ran- jencev in bolnikov v Ljubljani. Marsika- terega slovenskega moža je s svojimi zvezami rešil smrti in nadaljnje službe. Saj je v začetku vojne moral sam bridko izkusiti silo. Sina Vilko in Albin sta mo- rala takoj na fronto. Rajka pa so tirali v ječo in konfinacijo. Takrat je moral tudi prodati svoj grad Golinik, ki je danes slo- veče zdravilišče.

Močan steber sokolskega Tabora

Kakor gasilstvu se je Josip Turk ves iz- ročil tudi ideji Sokolstva. Nad 30 let je bil član ljubljanskega Sokola. Ko se je v njegovem okraju osnoval Sokol I., mu je on kotroval pri krstu. Od ustanovitve pred 27 leti do smrti pa je ostal član in podpo- rnik jednega odseka ljubljanskega Sokola. Meceni so pri nas redko sejani, ali Josipu Turku bo ta sloves ohranjen, dokler bo sta- la sokolska trdnjava na Taboru. Med prvi- mi je bil, ki je zagovarjal prodajo zapu- ščenega sveta. da na njem zraste novo pro- svetno žarišče. Prvi je podpisal težak pri- spevek za gradbo doma in prvi dal zapre- diči. da so njegovi konji vozili stavbo na- gradivo. Ko so potem nastopile tegobe in je Sokol I. potreboval milijonsko posojilo, je bil spet Josip Turk med prvimi, ki je brez oklevanja podpisal jamstvo. Ko je sokol- ski Tabor rasel iz tal, je oče Turk sleherni dan nabiral zani prispevke med prijatelji in znanci. S pravo apostolsko gorečnostjo je dosegel uspeh, ki mu ga Slovenci nikoli ne pozabimo: ob 60-letnici je Turkov sklad za Tabor znašal 726.000 Din. Ves svoj ho- norar, ki ga je prejel dve leti kot ge- rent mestne občine, je daroval Sokolu I. Krasno diplomu je Sokol I. izročil svojemu dobrotniku za 70-letnico. Toda ni ni lepše- ga kakor hvala, ki jo bo še daleč onkraj groba ostala Josipu Turku za sokolsko brat- stvo in zvestobo.

V nacionalni fronti

Od mladih let je Josip Turk stal v prvi vrsti napredne fronte. Pred vojno je bil ob boku dr. Ivana Tavčarja. Starejšim Sloven- cem je v dobrem spominu njegovo dolgo-

letno delo za narodno napredno stranko. Nikdar ni Josip Turk klečel, ponosno vzravnal je pričakoval zarje Vidovega dne. V Jugoslaviji je v taboru JDS in današ- nje JNS stal vedno na svojem mestu kot cel mož, ki tudi nikoli ni štedil truda in gmočnih žrtev.

V deželnem zboru je pred vojno deloval polnih 9 let. Septembarski dogodki 1908 so povzročili silovito obstrukcijo proti baronu Schwarzu. Takrat je Josip Turk dvignil svo- jo besedo proti valptom slovenskega rodu. Ob njegovi žrtoči besedi so nasprotniki di- valji od besnosti med užaljenim narodom pa je njegova beseda silno bodrila k samoza- vesti. Za šentpeterski okraj je pomagal ustanoviti napredno politično društvo, ki mu je bil častni predsednik. Vse do zadnje- ga je vodil šentpetersko krajevno organi- zacijo JNS. Za svoj okraj je storil še po- sebnega mnogo dobrega zato je njegov vpliv bil tam močan. On je sodeloval pri raz- menjju vodstva elektrarne in klavnice. Po njegovih zaslugah je zrasla velika stanovanj- ska hiša na Jegličevi cesti. K preurene- mu trgu Taboru se danes stekajo lepe ce- ste in ulice, kolikor se je to le dalo mo- derno urediti. Prav tako je njegova za- sluga, da je ves šentpeterski del z mestom zvezan po tramvaju.

Da se je Josip Turk tudi kot obrtnik in podjetnik zavedal stanovske dolžnosti je od- vedel o darjati. Dosedlo je širil narodno zavest, vzpodbujal k strokovnemu izpoln- njevanju in organiziranju. Po pravici ga je obrtniško društvo v Ljubljani že davno ime- novalo za častnega predsednika. Pogledite zapisek občinških sej in odsekov, pa bo- ste videli kolikokrat se je Josip Turk po- brijal za obrtnike.

Kar je dobrega in koristnega v našem društvu in v družabnem življenju, vse je prilegnilo naklonenosti in ljubezni Josipa Turka. Rdeči križ, Lovsko društvo, pa še različna gospodarska društva vespovsed- je njegovo sodelovanje zaznamovano z le- pimi sledovi. Ljubezen do naroda, požrtvo- valnost zanj in za plemenita dela v njegov- napredek, zlata vredna zvestoba prijateljem tovarišem in vsem, ki so poštenega prija- telstva redni in potrebni, to so najlepše črte markantnega lika, ki ne bodo nikoli zbledele.

Ljubeč oče, ki je lahko v vrneno vzgoje- nem potomstvu zrl sredi nadaljevanje svo- jega dela, organizator, vodja in dobrotnik, čigar trud in požrtvovalnost sta vidno ro- dila častne uspehe, mož krepkega kova, ki je v srečnih časih vedno imel odprto roko za druge in ki v nesreči nikdar ni omahnil, ni ti za spodlikajati: mož se zdaj poslavja za vedno od nas. Strla ga je neizprosno kruta bolezen, rak na jetrih. Prav v zadnjih letih ga je trda usoda večkrat kruto udarila: ugrabila mu je družico, ugrabila mu je ljubljeno nečakinjo, on sam se je ponece- ril, toda v svoji močnatosti je ostal pri vsej žalosti nenopogljiv, dokler zdaj ni prišel tu- di zanj poseben ukaz: kakor temu se morejo ukloniti ljudi najmočnejši.

Očetu Turku slava!

Zasedanje medparla- mentarne unije

Rim, 2. aprila. d. Včeraj so se pričela v senatski palači posvetovanja raznih komisij interparlamentarne unije, ki bodo trajala do 6. t. m. in ki se jih udeležujejo zastop- niki 15 držav. Predseduje senator grof San- Martino Valperga. Eni izmed komisij je po- verjena naloga da se bavi z zadevami re- gionalnih gospodarskih pogoib, predvsem pa v srednji Evropi. »Giornale d'Italia ugotov- lja, da gre za zadevo velike važnosti, ker sta zastopani pri zasedanju tudi Jugosla- vijci in Rumunji po svojih predsedniških za- konodajnih skupin ter Avstrija po predse- dniku zveznega sveta grofa Hovosa. Tudi Madžarska in Poljska sta poslali odlične za- stopnike svojih parlamentarnih zastopstev v Rim. Druza komisija, v kateri predsedu- je grof Hovos, se bo bavila z vprašanjem parlamentarne inkompatibilnosti tretja pa z brezposelnostjo intelektualcev. Končno bo poseben manjši odbor pravnikov proučil specialne probleme mednarodnega prava, nika Draza Kocima iz Slivnice 29. Skoda

Preosnova bolgarske vlade?

Sofija, 2. aprila. p. Danes so se tu raz- širile govorice, da je že v bližnjih dneh pričakovati osnovno izpremembo bolgarske- ga režima. V novi vladi bi naj bile le ne- politične osebnosti, da bi lahko država prišla hitreje k normalizaciji svojih notra- nepolitičnih razmer. Novo vlado naj bi sestavili sedanji min. predsednik in zunanji minister dr. Kiusevanov ter naj bi pripra- vila parlamentarne volitve, ki naj bi se iz- vršile povsem brez sodelovanja nekdanjih političnih voditeljev.

Prvi maj na Grškem praznik dela

Atene, 2. aprila. AA. Atenska agencija poroča: Prvi maj bo odšel veljal na Grškem za praznik dela. Glede na to je predsednik ministrskega sveta Metaxas obrazložil ukrep vladne delavske in so- cialne politike, ki je že rodila ta uspeh, da so prenehale stavke, da je popustila nezaposlenost in da so delavci gmočno in moralno rehabilitirani z zakoni, ki dolo- čajo minimalne mezde in kolektivne po- goibe, plačan dopust, obvezno arbitražo, podporo za starost in bolezen in razšir- šte sedemurnega delovnika za vse gos- podarske panoge vsehviših uradnikov in in- dustrijske osebe.

Pol milijona rudarjev v Ameriki v stavki

New York, 2. aprila. AA. Danes so pričeli stavčati delavci v več sto rudniških v državi Pensilvaniji zahodno do Washingtona in južno do Alabame. Industrija premoga ki je leta 1935 dala premoaga za svojih 700 mi- lijonov dolarjev se zanaša na Rooseveltovo poročevanje. Rudarji zahtevajo zvišanje mezd od 5 in pol na 6 dolarjev na dan e 35 urnim tednikom. V stavki je vsega skupaj 462.000 rudarjev.

Beleške

Prezident dr. Beneš o demokraciji

Neki praški list je priredil anketo »S čim koristi Českoslovaška oživljenju demokra- cije v svetu«. Za odgovor je bil naprošen tudi prezident dr. Beneš, ki je poslal na- slednjo izjavo:

»Českoslovaška posebno prispeva k oži- vljenju demokracije v svetu:

1. z Masarykovim humanitarnim pojmo- vanjem demokracije, ki demokracije ne izvaja iz mehanizma večine, marveč iz spo- štovanje človeka do človeka, bližnjega do bližnjega, naroda do naroda;
2. z demokratično tradicijo svoje zgodo- vine;
3. s svojo zunanjo politiko miru, ki na osnovi humanitarne demokracije odklanja sodelovanje v ekstremnih idejnih frontah, desničarskih in levčarskih;
4. s koalicijsko politiko in pravičnim vo- liliim sistemom, ki zagotavlja stabilnost političnih odnošajev in pravice manjšin;
5. s tolerantno kulturno politiko, ki ne posega v svobodo duha.

Gospod Smodej kot jugoslovanski nacionalist

Beograjski »Slovenski jug«, glasilo mlade- treh JRZ, opisuje v zadnji številki vrline treh tajnikov glavne stranke pisarne gg. Dušana Trifunovića, Ljube Pantica in Frana Smodeja. Poslednjega predstavlja svo- jim mladim čitateljem takole:

»Senator Fran Smodej je znan vsej ju- goslovanski javnosti kot velik jugoslovanski nacionalist in kot eden najboljših pozna- valcev manjšinskega vprašanja. Senatorju Smodeju izreka vsa Slovenija iskreno pri- znanje za njegovo uspešno borbo proti pro- diranju tujih elementov v slovenske kraje.«

O g. senatorju smo čuli že marsikaj le- pega. Sedaj nam mladinsko glasilo JRZ razodeva nove njegove vrline, o katerih slo- venski strankniki listi doslej niso še nič pi- sali. Zato jih po novinarski dolžnosti be- ležimo mi.

Voditelji bivših demokratov na Oplenju

V sredo popoldne je dopotoval z avto- mobilom v Topolo Ljuba Davidović v spremstvu nekaterih beograjskih prijate- ljev, članov glavnega odbora bivše demo- kratske stranke. Pred cerkvijo na Oplenju se mu je pridružil še večja skupina so- mišljenikov iz Sumadije pod vodstvom bi- šega ministra Milana Grola. Vsi skupaj so nato odšli v cerkev, kjer so se poklonili spominu velikega kralja Zedinitelja. Po po- klonitvi v grobnici se je vrnil pomen, ki ga je opravil prola Gužvič.

Iz mladinske organizacije Jugosl. nacionalne stranke

V nedeljo 4. t. m. ob pol 10. popoldne bo v Konjicah v gostini Sorman us- tanovni občni zbor mladinske organizacije JNS za konjski srez.

Mladinska organizacija JNS za kamni- ški srez ima v nedeljo ob desetih popoldne v Kamniku sestanek, na katerem bo pre- daval nar. posl. Milan Mravlje. »O aktual- nih vprašanjih našega kmeta in delav- cac.«

Mladinska organizacija JNS za mesto Ljubljano bo imela v sredo 7. t. m. ob 20. svoj občinski članski sestanek v stranki- nih prostorih. Predaval bo g. poslanec Milan Mravlje »O socialnih problemih na- šega podeželja.«

Somišljeniki in prijatelji mladinskega pokreta JNS iskreno vabljeno!

Grožnja »Samouprave«

Predvčerajšnjim smo objavili citat iz- javnika »Samouprave«, glavnega glasila JRZ, o zakulisnih intrigah in podalnih ro- varjenjih, ki se kaže vodijo proti JRZ in vodji dr. Stojadinoviću. Komaj dva dni kas- neje je »Samouprava« prinesla o isti stvari že zopet nov oster uvodnik, v katerem pa ugotavlja, da je časa potrpljenja že polna. Med drugim pravi:

»Narod ve, da vodi državni brod sposeb- na in močna roka velikega državnika. Ljudje, ki so preželi svojih nezakonitih am- bicij, pozabljajo, da s svojim destruktivnim delom škodujejo državnim in narodnim ko- ristim. Računati morajo s tem, da prihajajo v konflikt s pozitivnim zakonom in da se izpostavljajo njegovim neizbežnim sankci- jam, saj živimo pod vlado režima, ki hoče izvesti polno enakopravnost vseh državlja- nov. Ni mogoče več mirno gledati, kako se- jejo gotovi ljudje laž in razdor v našem ta- vernem življenju. Ni mogoče več dovoljati njihovega zastrunjanja duhov in vznemirja- nja ljudskih množic, ker s tem zavirajo nor- maliziranje naših političnih prilik. Kot na- ritelji države in nosilci zdrave in kon- struktivne državne politike sporočamo vsem tem škodljivim elementom, naj v zadnjem trenutku prenehajo s svojimi škodljivimi de- lovanji. Naš dolžnost je b aniti državo in mi smo pripravljani na vsak trenutek obva- rovat tudi pred malimi ljudmi, ki so ele- ment nereda in zmešnjave.«

»Samouprava« je s svojo ostro grožnjo zelo zagonečna in iz njene pisanja ni mo- goče ugoniti, ali mrti z njo na Zagreb, ali na beograjsko združeno opoziljo, ali pa morda celo na jugoslovenske nacionaliste, ki imajo to neoprjeto lastnost, da pravijo ovi- ova in volku volki! Odkar so voditelji JRZ odklonili v senatu vsako odgovornost za pisa- vo »Samouprave«, pa človek nikdar ne ve, kaj bi vzel v tem listu rasno in kaj ne.

Ustanavljanje Junakov

Odkar je bil postavljen na čelo Junakov, nove hrvatske teleovadne organizacije, kot zaupnik dr. Mačka zagrebški poslanec Ma- jer, se Junak hitro širi po mestih in drugih večjih hrvatskih krajih. Vsak teden se ustanovi po par novih društev. Pri Junaku sodelujejo mačkovci in oni bivši klerikanci, ki smatrajo likvidacijo svoje stranke za definitivno in se protivijo vsaki nameri glede njene obnove. Sprva so igrali pre- dejno vlogo pri ustanavljanju Junakov tudi frankovci in se je že zdelo da bodo dobili organizacijo v svoje roke. Zdaj pa vse kaže, da so pri tjanjenju močno ob stran.

Kjer se prepirata dva, tretji/dobiček ima

Pred par dnevi je bila licitacija za odda- go prevoza pošte na progi Banjaluka - Pranjavor - Serventa. Za pošto sta se po- tegavali dve avtobusni podjetji, ki si v se- vernem delu vrbaske banovine delata hudo konkurenco. Posledica je bila, da je pri

Truplo poslanika Grujića prepeljano v Beograd

Beograd, 2. aprila. p. Davi je bila prepe- ljana v Beograd krsta s truplom našega pokojnega poslanika na angleškem dvoru dr. Slavka Grujića. Pogreb bo jutri.

Odstop primatorja mesta Prage

Praga, 2. aprila. AA. Dr. Karel Baxa, ki je 18 let z velikim uspehom opravil funkcijo primatorja mesta Prage, kar mu je pridobilo velike simpatije vsega prebivalstva českoslovaške prestolnice, je podal ostavko, ker je izpolnil 75 let starosti. Njegov naslednik bo najbrže dr. Peter Zenkl, strokovnjak v higienskih in socialnopolitičnih vprašanjih.

Velicasten pogreb štirih žrtev izpod Storžiča

Nad 3000 pogrebcev pri pretresljivem slovesu

Tržič, 2. aprila. Davno prej, preden se je danes popol- dne ob 17.30 pričel razvijati žalni sprevod izpred novega tržiškega občinskega doma- so se na trgu zbirale množice pogrebcev od blizu in daleč. Izpod Storžiča so za- veli na mesto valovi hladu in vlage, iz me- gle, ki se nekaj dni objema tržiške gore in se vlači po bregovih, se obeta dež.

Pred cerkvijo je bil zbor številnih dru- štev z zastavami. Prišli so: Sokol, Bralno društvo, gasilci, vrsta katoliških organiza- cij, Prosvetno društvo sv. Jožefa, Orel, društvo čevljarskih pomočnikov in mo- strov, poleg društev je bila zbrana mešča- nška šola z zastavo in učiteljskim zborom. Prišli so tudi odposlanci društev iz Kranja in Šmartna z zastavo. Za križem se je vr- ščala cela šuma vencev. Po približni sod- bi se je pogreba udeležilo 3000 ljudi. Opa- zovalcu je še posebej padlo v oči, da je pri- šla k pogrebu večina fantov in krepkih mož, saj jih je vezalo tovarštvo s pokoj- niki, ki so s preveliko drznostjo, prešerno- stjo in pogumom tvegali pohod pod Stor- žič.

Ob 17.30 je prišel skozi mečo župnik Vovk v črnem ornatu spremlja pa ga je deset duhovnikov. Medtem so bili prinesli na prag štiri krste in sicer tri bele in eno črno; v tej je počival nesrečni družinski oče Vinko Šarabon. Po molitvah duhovni- kov so pevci zapeli žalostinko »Vigrede, Cerkevna godba je intonirala žalno kora- nico. V sprevodu in špalirju se je orosilo par tisoč oči.

Za križem, za nosilci vencev, za društvi, za godbo so se uvrstili vojaki, ki so do zadnjega vztrajali pri reševanju pod Stor- žičem in so prinesli mrtvim v poklon velik veneč planinskih rož. Gasilec so sledili pevci, nato številni zastopniki državnih ura- dov s starešino dr. Sfiligojem na čelu, žu- pan Majeršič z občinskim odborom, iz Ljub- ljane je prispel ban dr. Natlačen, iz Kranja dekan Škrbec, ministra za telesno vzgojo pa je zastopal Drago Ulaga. Zastopane so bile vse trvdke in podjetja s šefom Gas- snerjem na čelu. Med množico zunanjih po- grebnih gostov je bil predsednik osrednje- ga odbora SPD dr. Pretnar iz Ljubljane,

Splavarska nezgoda

V noči od srede na četrtek se je pripo- tila na Driavi pod borelskim mostom huda nesreča. Velik splav je zadel v most in se preobrnil, nato pa se je zataknil med osta- lo leseno ogradoj mostu in se postavil na- vpih ob njem. Splavarji so se v zadnjem trenutku rešili in posekajali na most. Na- stala pa je huda nevarnost, da bi se most, ki je lesen in star, vdal pritisku splava, na katerem je bilo za 4 vagona lesa. O nesreči je bil takoj obveščen ptuški sreski cestni odbor. Ljudje so delali vsu noč in včeraj do popoldneva, da so razdrli splav ter tako od- stranili veliko nevarnost. Lastnik splava Ivan Čepek iz Mariborja ima zaradi ne- sreče okrog 20.000 Din škode.

Huda železniška nesreča v Londonu

London, 2. aprila. br. Na enem izmed londonskih kolodvorov se je dogodila tež- ka železniška nesreča. Trčila sta dva električna predmestna vlaka, polna delav- stva. Stroj drugega vlaka se je zaril v zadnje vozove prvega vlaka. Pri tem so bili 4 vozovi popolnoma uničeni. Po do- sedanjih ugotovitvah je bilo 12 oseb ubi- tih. Trupla so zelo izmakazena, tako da so dosedaj identificirali samo dve žrtvi.

Licitaciji navzdol končno pripadel prevoz pošte podjetju Brača Šain iz Banjaluke, ki bo za to dobilo na leto recil in piši — eno paro. Kako bo prišlo na svoj račun, je nje- gova stvar, vsekakor pa je poštna uprava lahko zadovoljna, saj je morala doslej pla- čevati za prevoz pošte na tej progi okrog 100.000 Din na leto.

Tihotapstvo tobaka

Uprava državnih monopolov je objavila te dni poročilo o svojem delovanju v pre- teklem letu. Poročilo ugotavlja, da so do- dočeki monopolne uprave in s tem dr- žave tudi lani zopet nazadovali. Posebno se kaže upad pri prodaji tobaka in tobač- nih izdelkov. Poročilo pripisuje glavno krivdo za ta nezavestljivi pojav velikemu naraščanju tihotapstva s tobakom. Po oceni monopolne uprave je zaradi tega tihotapstva utrpela država lani pol mi- ljarde dinarjev škode!

Ta ogromna večta sila k razmišljanju in javnost se sprilo nje vprašuje, kje so vzroki, da se tihotapstvo tako širi. Pre- cejen del krivde je treba pripisati na ro- vaš splošnemu obubožanju, glavno pa je vendar dejstvo, da so v silni stiski in bedi zlasti oni kmetje, ki tobak pridelujejo in brez katerih sodelovanja bi tihotapstvo ne bilo mogoče. Pomisliti je treba, da pla- čuje monopolna uprava kmetom za kilo- gram tobaka povprečno po 10 Din, proda- ja pa ga v obliki cigaret in tobaka po- vprečno po 490 Din. Cena tihotapljenega tobaka se giblje med 20 in 40 Din za ki- logram.

Iz vsega tega sledi, da bo treba poleg fiskalnih in policijskih ukrepov za omeji- tev tihotapstva predvsem misliti tudi na boljše zadovoljevanje pridelovalcev tobaka, tako da se zmanjša za nje skušnjava pro- dajati tobak nepravilnim ljudem.

Večji učinek

Nova biološka raziskovanja so dognala, da razni glivicam slični organizmi povzročajo srbeč, tvorbo prihlaja in izpadanje las. To dejstvo se je takoj praktično uporabilo pri Trilystinu, KER TEYLISIN VEDNO VZPOVEDNO KORAKA Z VEDNO. Trilystinu je sedaj dodana posebna substanca, ki osvobodi teme in lasa teh škodljivcev, ki stalno ogrožajo Vaše lase. Trilystin je vsled tega še učinkovitejša in popo- nejše biološko sredstvo, ki hrani, krepi in vzdržuje Vaše lase zdrave, odstranja prihlaj in preprečuje izpadanje las.

Za duhovščino so nesli krste: najprej črno, potem tri bele. Prva od belih je bila najmanjša, v njej je počival Ahačič v dru- gi Mladič, v tretji Stegnar. Črno, Šarabono- vo krsto so nesli tovariši iz predlinice, Mla- dičeve člani cerkvene godbe, ostali dve pa planinci, a obakrj vseh štirih krst so tvo- rili častno spremstvo člani SPD. Za krstami so stopali globoko zalujoči sorodniki. Pre- tresljiv je bil pogled na Šarabonovo vdovo, ki sta jo spremljala dva otroka. dveletno Anico pa je nesla v naročju. Zlasti mno- go sočutja je vzbudila tudi Ahačičeva ma- ti, ki je bridko objokovala izgubo svoje- ga edincea.

Z Glavnega trga se je ogromni žalni sprevod pomikal po Cerkvni ulici, prav po isti poti, koder so velikonočni ponedel- jek stopali ti mladi ljudje k pohodu na Storžič, zdaj pa proti pokopališču, v ob- jem domače zemlje.

Žalni sprevod se je podal v cerkev, kjer je zbor duhovnikov opravil molitve, cerkveni pevci pa so zapeli »Nad zvezdami. Med obredom je žalost tako prevzela Kri- stijanovega očeta Roka Stegnarja, da so ga morali povesti iz cerkve. Šele na svežem zraku si je nekoliko opomogel. Vsa ogrom- na množica se je nato zgrnila na pokopa- lišče. Bila je silna gneča in je prava sreča, da se ni primerila hujša nezgoda, kakor da se je prevrnil neki spomenik. Pevci so spet zapeli pretresljivo žalostinko, nato pa so se zvrstili govorniki. V imenu Tržiča se je poslovil župan Majeršič, za SPD je izpre- govoril krasne poslovilne besede predse- dnik dr. Pretnar, za Prosvetno društvo je govoril Šmitek, v imenu tovarniških delav- cev se je zelo lepo poslovil Ivan Pavlin. Za SK Tržič je izrekel slovo predsednik švi- kert. Poslednji se je nato gnanjen poslovil Gustav Primožič kot tovariš pri usodnem pohodu pod Storžič. Sklonile so se vse za- stave, tuborno se je razlegalo ihtenje star- šev in otrok. Bila je že 19. ura, ko so se po- grebci počasi in otožni razhajali v mrak.

Z Glavnega trga se je ogromni žalni sprevod pomikal po Cerkvni ulici, prav po isti poti, koder so velikonočni ponedel- jek stopali ti mladi ljudje k pohodu na Storžič, zdaj pa proti pokopališču, v ob- jem domače zemlje.

Žalni sprevod se je podal v cerkev, kjer je zbor duhovnikov opravil molitve, cerkveni pevci pa so zapeli »Nad zvezdami. Med obredom je žalost tako prevzela Kri- stijanovega očeta Roka Stegnarja, da so ga morali povesti iz cerkve. Šele na svežem zraku si je nekoliko opomogel. Vsa ogrom- na množica se je nato zgrnila na pokopa- lišče. Bila je silna gneča in je prava sreča, da se ni primerila hujša nezgoda, kakor da se je prevrnil neki spomenik. Pevci so spet zapeli pretresljivo žalostinko, nato pa so se zvrstili govorniki. V imenu Tržiča se je poslovil župan Majeršič, za SPD je izpre- govoril krasne poslovilne besede predse- dnik dr. Pretnar, za Prosvetno društvo je govoril Šmitek, v imenu tovarniških delav- cev se je zelo lepo poslovil Ivan Pavlin. Za SK Tržič je izrekel slovo predsednik švi- kert. Poslednji se je nato gnanjen poslovil Gustav Primožič kot tovariš pri usodnem pohodu pod Storžič. Sklonile so se vse za- stave, tuborno se je razlegalo ihtenje star- šev in otrok. Bila je že 19. ura, ko so se po- grebci počasi in otožni razhajali v mrak.

Z Glavnega trga se je ogromni žalni sprevod pomikal po Cerkvni ulici, prav po isti poti, koder so velikonočni ponedel- jek stopali ti mladi ljudje k pohodu na Storžič, zdaj pa proti pokopališču, v ob- jem domače zemlje.

Žalni sprevod se je podal v cerkev, kjer je zbor duhovnikov opravil molitve, cerkveni pevci pa so zapeli »Nad zvezdami. Med obredom je žalost tako prevzela Kri- stijanovega očeta Roka Stegnarja, da so ga morali povesti iz cerkve. Šele na svežem zraku si je nekoliko opomogel. Vsa ogrom- na množica se je nato zgrnila na pokopa- lišče. Bila je silna gneča in je pr

Reševanje žrtev zaključeno

Jože Mladič, Vinko Šarabon in Bertl Ahacič sredi cvetja na mrtvaškem odru

Ogromna množica, zbrana k zadnji počastitvi nesrečnih žrtev

Tržič, 2. aprila.

Turobno, pridruženno razpoloženje, ki je na veliki ponedeljek popoldne zajelo mesto pod Storžičem, se stopnjuje iz dneva v dan, kakor napreduje reševalna ekspedicijska pod Škarjevim robom in kakor raste število odkopanih mrtvecev, ki jih na sanci privlačajo v Tržič. Skozi mesto se ves dan vali reka ljudi, domačinov, okoličanov in tujcev, ki se zbirajo od daleč, da bi bili priča zadnjemu poglavju velike tragedije. Avtobusi in vlak, ki danes vozijo v Tržič, odlagajo na kolodvoru in pred Lončarjevim hotelom cele kolone krolilcev in pogrebcev, ki so prihiteli, da izkažejo štirin avtomobilov poslednje časti.

V občinski hiši, ki spada po svojem zunanem licu med najbolj bela poslopja v mestu, se je zbrala najbolj črna žalost, kar jo pominja Tržičani. Skozi široko starinsko vežo dovodejo človeka nerodne, lezene stopnjice v prvo nadstropje. Potem pa je treba mimo vhoda k žandarmerijski postaji po ozkem mostovžu do prostora, ki daje mrtvecem izpod Škarjevega roba poslednjo streho v rodnom mestu. Stopnjice in ograja mostovža sta okrašena s smrečjem in svežim planinskim zelenjem, kotlikor ga premore s snegom zasuta zgodnja pomlad.

V občinski dvorani, v kateri se zbira Tržič po navadi samo ob veselih in svečanih prilikah, čakajo štirje mrtvi smučarji iz Fabrike na svoj poslednji start. In kakor da bi hoteli grozo smrtnega duha odgnati od sebe, so prijatelji in znanci pokojnih, pa vsi, ki čutijo za njihovimi rodbinami, nanosili toliko belega, rdečega in pestro barvnega cvetja, da komaj razbereš iz njega črno žalnih travok.

Na koncu dvorane drug ob drugem tiho in mirno spe Jože Mladič, Vinko Šarabon, oče treh sirot, in 15-letni Bertl Ahacič, ki njih vznjoži pa je položeno še truplo Kristjana Stegnarja, ki so ga šele večeraj popoldne prinesli izpod gore, brez najmanjšega znamenja smrtnega boja na obrazu, spokojnega, in mladostno svežega. K njihovim ležiščem so priložene zlojmljene smučke, tragično orožje njih neprostožvoljne smrti, a nad Mladičevim vzglavjem visi tudi uniforma cerkvene godbe, katere član je bil, in njegov rog. Vencev in šopkov so ljudje že dopoldne nanosili okrog 40. Med najlepšimi je šopek belih nageljnov s posvetilom: »Ponesrečenim — rešeni tovariši SK Tržič.« — Mimo odra se ves dan pomika množica ljudi, da se pogrebi le s težavo zvrste za trenutek tihe misli ob mrtvaškem odru.

Reševalci so opoldne zaključili delo

Tržič, 2. aprila.

Reševalna ekspedicijska, ki je pod vodstvom Josipa Copa po odhodu pretežne večine vojakov, še ostala na terenu, je opoldne zaključila svoje delo. Reševalci so smotno in natančno prekopali vse plaz v vsej njegovi višini in širini. Posebno so preiskali še vsa mesta, na katerih je bilo mogoče približno slutiti lego ponesrečencev, a vsi napori so ostali zaman.

Delo se je vršilo v najbolj težavnih okoliščinah. Nad krajem nesreče je še ves čas visel glavni plaz, a po vsej bližini so vzdrževali hrumele plazovi izpod Storžiča. Vrh tega je v času, odkar so Skalaši in vojniki začeli z reševanjem, padlo za precejšnjim mero novega snega. Prav lahko je mogoče, da je kdo izmed ponesrečencev pokopan izven območja prvotnega plazu, kamor ga je utegnil vreči prvi sunek lavine. Plaz, ki je na sredini dosegel morda do 150 m širine, se je nato precepil in se na du ujel v bukovno hosto, da je pod belo težo mnogo polomljenih dreves, kar je iskanje še bolj oteževalo.

Tudi Kristjana Stegnarja so našli vsega zajetega v vejevje. Zdj bo treba počakati pomladnega solnca ali pa srečnega naključja, da bodo trupla ostalih treh prišla na dan.

Danes dopoldne je ekspedicijska našla še čepico pokojnega Vladka Kostanjevica, ki še zmerom leži pod snegom, pa dvojne lomljenih smuček, polovico smučke in smučarsko palico. Vsa ta znamenja pa ne dajejo nobenega upanja, da bi trupla ponesrečencev ležala kje v bližini. Pri takšnih katastrofah palice, smučke in drugi predmeti zdrže pogostokrat prav daleč stran od človeka.

letni Slavko Lukanec. Orožniki, ki so imeli od vsega početka čez glavo dela s tem, da so pomagali reševalni ekspedicijski in vzdrževalni stražo nad plazom, da bi s streli alarmirali reševalce pod seboj, pred eventualno novo nesrečo, so med tem uvedli tudi že vsestransko preiskavo, da ugotove krivdo.

Anketa o obveščanju in reševalni službi

Ljubljana, 2. aprila.

Z ozirom na velike nesreče, ki so se v zadnjem času zgodile zaradi plazov, je kr. banska uprava sklicala danes anketo, ki so se je udeležili zastopniki zavoda za geodinamiko in meteorologijo kr. univerze, Jugoslovske zimskosportne zveze, SPD, radijske oddajne postaje in Zveze za tujski promet. V glavnem se je razpravljalo o obveščevalni službi glede vremena in snežnih razmer za smuko.

Vsi udeleženci ankete so soglašali v tem, da je obveščevalna služba združenih korporacij (Zveze za tujski promet, SPD, JZSS in meteorološkega zavoda) povsem dobro zadoščala, dale pa so se nekatere pobude za izpopolnitev te službe.

Največji nedostatek je, da nekatere planinske postojanke nimajo telefonske zveze in da je vremensko poročilo s teh postojank večkrat prekasno. V izogib nesrečam po plazovih se je poudarjala potreba vzgoje občinstva, ki veliko premalo obrača pažnjo na tozadevna poročila, kakor tudi na nevarnosti zaradi plazov. Časopisje naj obširneje razpravlja in opozarja na te nevarnosti. Tudi naj se v šoli prične s primerljivim poukom. Organizacije naj prireajo predavanja. Prof. Osana je razložil potrebo, da se na planinskih postojankah, ki nimajo telefonskih zvez, postavijo radijski oddajni aparati na kratke valove, ki so neprimerno cenejši od telefonskih vodov. Prof. Reya je opozarjal da morajo biti poročila zimskih postojank v meteorološkem pogledu natančnejša in da mora SPD v pogodbah z oskrbniki planinskih koč postaviti tudi pogoje, da oskrbujejo meteorološke postaje.

Zaključek je bil ta, da se sedanja obveščevalna služba v gornjih pogledih izpopolni in da se Radio Ljubljana sprti obvešča o vremenskih prilikah. Radio bo dvakrat na dan ob določenih urah oddajal poročila. V drugem delu razprav se je govorilo o reševalni službi. Zastopnika SPD in dr. Breclj sta opozarjala, da so sredstva za reševalno službo, ki jo oskrbuje SPD skrajno nezadostna. Ker je reševalna služba obenem varnostna služba, so oblasti najbolj zainteresirane, da se ta služba redno in povoljno vrši. Apelirala sta na oblasti, da z gmojnimi sredstvi podpro reševalno in varnostno službo.

Mladoletniki ...

Tržič, 2. aprila.

Zmerom iznova se odpira vprašanje formalne odgovornosti za katastrofo pod Škarjevim robom. Malo čuden vtis napravljajo trditve, ki smo jih brali v nekaterih poročilih, češ da vodstvo tekne nobenemu smučarju izpod 18. leta ni dovolilo vstopa na start. Med mrtvci izpod Storžiča pa so tudi 15-letni Bertl Ahacič, 16-letni Vinko Lombar, ki še spi pod plazom, in 17-letni Miro Ovsenek, a med ranjenci, ki so se brez večjih poškodb oteli iz plazu, so 15-letni Ladko Kralj, usnjarski vajenec pri tvrdki »Runo«, 16-letni Ivan Mally in 16-

Velika poplava v Pesniški dolini Ljudje spravljajo živino in inventar na varno

Maribor, 2. aprila.

Danes so prispeli v Maribor vesti o usodnih poplavih v Pesniški dolini, ki je zelo izpostavljena tem nevarnostim. Dopoldne so se čule najrazličnejše verzije, ki so napravlje v Mariboru globok vtisk in za katere so se takoj zanimali tukajšnje oblasti. Prejeli smo naslednje poročilo:

— Vračam se sikozi Slovenske gorice proti Mariboru. Na banovinski cesti od Sv. Lenarta dalje najdem povsod zbrane gruče ljudi. S strahom gledajo naraščajočo vodo, ki jim je pokrila dolino do skrajnih robov hribovskih in vmesnih ravninskih pobočij. Mostovi se treso in praščijo, kakor da jih hoče divje derota voda vsak hip dvigniti in odplaviti. Kope slame in sena, kupi gnojja, odrgane brvi, razni gospodarski predmeti s kmečkih dvorišč itd. nese voda, derota na vse strani.

Zamarkovska vas je popolnoma v vodi, ki jo le zelo malo še iz vode moleča cesta dek v dva dela. V marjetki dolini pa obreznih robov sploh ne ugledaš več, ker sliči vse pravi jezerski povodnji. Na uho ti udarja gremenje valov, tako da se ti zdi, kakor bi stal ob obali veletoka. Na cesti,

pri hišah in hlevih se zbira prestrašeno ljudstvo. Stopim med nje blizu Partičeve gostilne in poslušam neštete kritike kako usodno je bilo presekanih par ovinkov pesniške struge. Tudi sklim, da baš ob teh dneh grozne poplave ni blizu tistih gospodov, ki nam gospodarsko pomoč samo obljubljajo, prav nič pa ne nudijo. Slišim, da kakor nalašč baš te dni posluje tam davčno izterjevalna-prodajalna komisija. Vprašujejo ljudi: Kje so tisti gospodje, ki nas poznajo le ob volitvah in svojih političnih shodih? In še več. Slišim in poslušam, a moram molčati, imem pa resnično sliko ljudskega razpoloženja.

Res grozno je posestnikom v Pesniški dolini! Voda narašča brez prestanka. Iz hlevov v dolini bo treba seliti živino, iz drugih gospodarskih poslopj gospodarski inventar, pa kam? Klici, vzdihli, jok, kletve udarjajo na ušesa, a do odočilnih je daleč! Kaj in kako pa bo s cenami, davki in javnimi dajatvami po 1. aprilu? Bajje boljše. Tako so vsaj rekli neki gospod iz Maribora. Teko govore obupanji, verjamejo pa malokomu.

Gluhonemi v boju za svoje pravice Gostovali bodo v Celju, Mariboru in Kranju

Od pamtveka so bili gluhonemi brez pravic, ljudje druge vrste, neizobraženi in ne-pismeni, ki so ostajali v breme ljudem in občinam; v svojo nedolžno posebnost zanimivost v boju proti kravi. Pred 37 leti je gotov krog intelektualnih ljudi z večjimi in manjšimi volili pripomogel k ustanovitvi gluhonemnice v Ljubljani. 50 otrok iz bivše Kranjske je dobilo v njej dovolj prostora, dočim so Stajerci še v naprej pohajali v Gradec. Svetovna vojna je začrtala prav povsod čudne meje. Tako so se gluhonemnim iz Stajerske zaprla vrata v bližnji jim zavod, gluhonemnica v Ljubljani je dobila velik prirastek. Tako prihaja vsako leto na njeno ravnateljstvo nad 40 prosej, zaradi pomanjkanja prostora je pa sprejetih samo 10. Vsi drugi ostanejo doma, kljub temu, da je ekonomičnejše gluhonemnega otroka 8 let vzgajati v zavodu in ga izobražena kot tvorno silo poslati v svet, kakor pa da se ga redi nepismenega kot občinskega reveža celo življenje. Ako je osnovna šola za slišne ljudi priprava za poznejše udejstvovanje v življenju, jo tem upravičenejše zahtevajo gluhonemi, ker bi sicer poleg svoje nesreče ostali še analfabeti.

Ker je dosedanje izobraževanje gluhonemih po zavodih dalo najlepše rezultate, se je Društvo gluhonemih v Ljubljani odločilo, da s svojimi člani, ki so gojenci ljubljanskega zavoda, pokažejo javnosti svoje zmožnosti in tako ovreže gotove predsodek. Meseca decembra lanskega leta so priredili dva zelo uspešna nastopa v Sentjakobskem gledališču v Ljubljani. Prireditelji so posetili najvišji posvetni in cerkveni oblastniki ter velika množica meščanov. Velik uspeh so imeli tudi v Novem mestu. Ker pa potrebujejo moralne podpore vseh Slovencev, bodo gostovali danes ob 20. v Narodnem domu v Celju, jutrišnjo nedeljo ob 15. v mariborskem Narodnem gledališču, v sredo ob 20. pa v Narodnem domu v Kranju.

Na sporedu je kratko informativno predavanje iz življenja gluhonemih — govori g. Ciril Sitar, tiskar v Ljubljani — ša-

loigra »Zamorec« in enodejanka »Oče«. Nastopijo izključno odrasli gluhonemi z živim govorom. Vodstvo cele prireditve in režija je v rokah strokovnega učitelja ljubljanske gluhonemnice g. Vinka Rupnika.

Želim, da te prireditve pridobije Društvo gluhonemih mnogo prijateljev ter zainteresirajo najširše kroge za gluhonemnice; v odočilnih mestih pa pripomorejo do tega, da se osnujejo novi zavodi ter omogoči solanje in usposabljanje za življenje vsem gluhonemim, ki so za pouk sposobni, kar je v interesu njih samih, kakor v interesu države!

Občinski proračun v Trbovljah sprejet

Trbovlje, 30. marca.

Pretekli torek je bila seja občinskega odbora, na kateri se je obravnaval proračun za leto 1937/38. Zaradi predhodnih razgovorov, ki jih je navezala občinska uprava z interesi, ki prispevajo k dohodkom občine z neposrednimi davki ali z raznimi občinskimi trošarinami, je potekla seja povsem stvarno in v duhu iskrene želje postaviti občinsko gospodarstvo na temelji, ki naj bi ustrezal sedanjim težkim gospodarskim razmeram tako glede dohodkov kakor tudi izdatkov.

Predsednik občine g. Jakob Klenovšek je v uvodu podal potrebna pojasnila k predloženemu proračunu. Omenil je, da tudi ta proračun ni popoln, kajti nekaj popolnega, kar bi zadovoljilo vse ljudi, pač ni mogoče ustvariti. Vendar ga pa predlaga v obravnavo z mirnim srcem in v zavesti, da odlovarja po močnosti v glavnih potezih že predhodno stavljenim željam tukajšnjih davkoplačevalcev. Proračun predvideva samo utemeljene izdatke in to v najmanjši izmeri. Večji izdatki izdatke kaže postavka za Zdravstveni dom 120.000 Din in enako voto za stanovanjsko hišo staroupeklenecem in ubožcem. Ker se številno rudniških

upokoencev stalno veča in slednji že danes nimajo dovolj stanovanj, bo morala občina posvetiti temu vprašanju že v tekočem proračunskem letu posebno pažnjo. Občinski dolgovni obremenjujejo izdatke za obrestovanje in amortizacijo z zneskom po 638.307 Din. Uprava bo storila potrebno, da se ti izdatki zmanjšajo do skrajne možnosti. Redni izdatki so ostali skoroda neizpremenjeni. Ubožni sklad se je moral zvišati za 29.000 Din ter znaša v novem proračunu 429.500 Din. Ta povečanje je zahtevala nujna potreba današnjega časa. Kljub temu, da je prevzela banovina del šolskih dajatev, se ta postavka ni vidno znižala, ker predvideva poleg rednih šolskih izdatkov po 294.876 Din tudi še neplačane šolske račune iz prejšnjih let 58.274 Din. V proračunu je preskrbljeno za kmetijstvo z 41.000 Din, za narodno zdravje 255.000 Din, za socialno skrbstvo 655.000 Din, kot podpore za razne kulturne in socialne ustanove po okroglo 40.000 Din.

Poročilo o posameznih postavkah občinskega proračuna je podal predsednik g. Robert Plavšak. Proračun izkazuje osebnih izdatkov 758.978 Din, materialnih pa 2 milijona 857.355 Din, skupaj 3.616.333 Din. Za kritje izdatkov predvideva proračun 112% občinske doklade na vse državne neposredne davke v znesku 1.466.203 Din. Ostanek 2.150.130 Din pa se bo kril z občinsko trošarino in taksemi ter s čistim donosom občinskih podjetij. Predloženi proračun je bil sprejet soglasno, dva člana opozicije pa sta se glasovanja vzdržala.

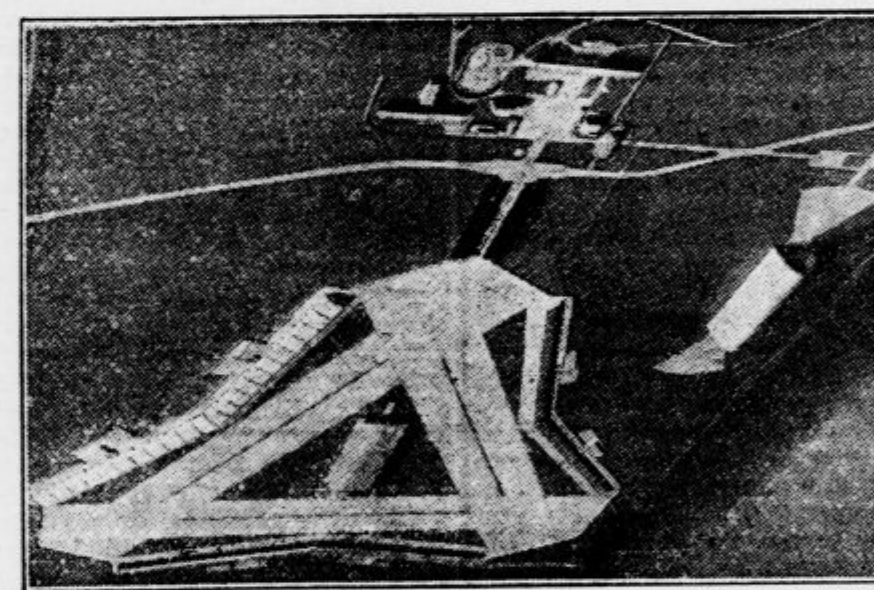
Smrt zaslužnega novinarja

V Sarajevu so danes ob 15.30 položili k večnemu počitku prerano umrlega glavnega urednika in solastnika sarajevskega dnevnika »Jugoslovskega lista« in predsednika sarajevske sekcije Jugoslovskega novinarskega združenja g. Ivo Strazičiča. Sarajevo je izgubilo uglednega novinarja in javnega

delavca, novinarska stanovska organizacija pa odličnega, zelo agilnega člana. Ivo Strazičič je bil potomec daleč na okrog znane in čislane rodbine Strazičičev z Jezera na Mijetu. Rodil se je leta 1888 v Dubrovniku, kjer je takrat deloval njegov oče Antonije Strazičič kot novinar. Ko je

Arh. Juraj Neidhardt v Ljubljani

Arh. Neidhardt: Aerodrom

V nedeljo ob 11. bo v Jakopičevem paviljonu otvorena razstava sodobne stavbarške umetnosti, ki jo priredi arhitekt Juraj Neidhardt iz Zagreba. Razstava bo odprta samo teden dni, pa se bo gotovo vsa naša javnost, ki se zanima za probleme sodobne življenjske kulture, podvzela z obiskom.

Juraj Neidhardt je arhitekt evropskega elovesa. L. 1923. je absolviral dunajsko akademijo pri prof. Behrensnu, nato pa je nekaj časa delal v domovini. Med prvimi njegovimi večjimi stvaritvami je Dijaško sementišče v Zagrebu, nato pa se je odpravil na daljše študijsko romanje po svetu. V Berlinu je bil tri leta šef ateljeja arhitekta Behrensa, ki je tisti čas izvrševal celo vrsto velikih del med drugim tudi regulacijo Aleksanderplaža v Berlinu. Potem se je Neidhardt nekaj let mudil v Parizu, kjer je kot asistent L. Corbusierja sodeloval pri vseh delih velikega mojstra od l. 1932 do 1935. L. Corbusier je ta čas delal načrte za urbanizacijo Stockholma in gradil palačo Armade spasa in Dom švicarskih studentov v univerzijskem središču v Parizu.

Mlekarska šola v Škofji Loki podražljena

Škofja Loka, 31. marca.

Z jutrišnjim dnevom preide banovinska mlekarska šola v Škofji Loki, ki si je zaradi svoje specialne naloge pridobila sloves po vsej kraljevini, v državno last. S tem bo završena epoha dela in naporov, ki jih ne ocenjujejo pahalno le njeni neposredni opazovalci in sodelavci, marveč vsi, ki smo imeli tu in tam priložnost pogledati v delavnico tega našega učnega zavoda. Specialna kmetijska mlekarska šola je bila ustanovljena 1. avgusta 1926. kot zavod, ki so mu bile že spocetka odločene posebne naloge. Internatsko urejeno učilišče je pripravljalo gojence, ki so se zbirali v vsakolnih tečajih, teoretsko in praktično za mlekarstvo, osobito za mlekarske zadruge.

bil Ivo še otrok, se je njegov oče preselil v Split in postal tam urednik lista »Naše jedinstvo«, ki je v nacionalni borbi igral važno vlogo. Ko je dovršil srednjo šolo v Splitu, je Ivo nadaljeval svoje studije na visoki trgovski šoli na Dunaju, ki je bila takrat poseben oddelek dunajskega vseučilišča. Po dovršenih studijah se je vrnil v Split ter dobil službo profesorja na tamonjki trgovski šoli. Ves čas je bil tudi zelo agilen sodelavec pri listu svojega očeta. Ko se je rodbina preselila ob prevratu iz Splita v Sarajevo, je pokojni Antonije Strazičič z Ivanom Presserlom ustanovil dnevnik »Jugoslovskega lista«, Ivo se je popolnoma posvetil novinarskemu poklicu. Po smrti svojega očeta in njegovega družabnika Presserla je postal vodja »Jugoslovskega lista«, katerega je s svojimi dobrimi sodelavci razširil po vsej Bosni in Hercegovini. Dokler ga ni pred tedni huda bolezen priklenila na posteljo, je tudi sam neumorno delal v uredništvu, posebno v nemo pa je posvečal kulturni rubriki lista in je s svojim novinarskim delom tudi mnogo koristil sarajevskemu gledališču. Med poklicnimi tovariši je bil spoštovan in priljubljen zaradi marljivosti, zvestega tovarštva, stroge objektivnosti ter popolnega razumevanja vseh težej novinarskega stanu. Bil je ustanovitelj sarajevske sekcije Jugoslovskega novinarskega združenja in dolga leta njen predsednik. V znak zaupanja in čislanja so ga sarajevski novinarji zadnjih 5 let zaporedoma izvolili za predsednika sekcije. V zadnjem času je posebno vneto sodeloval pri akciji za pokojniško zavarovanje novinarjev. S svojo zaslužno in požrtvovalno socialno in kulturno delavnostjo ter s svojim blagim značajem si je pokojni Strazičič pridobil v vsem Sarajevu veliko število prijateljev.

Ko je prispela v Ljubljano vest o njegovi smrti, je ljubljanska sekcija JNU brzojavno izrazila svoje sožalje sarajevski sekciji JNU, posebno sožalno brzojavko pa ji je poslal predsednik ljubljanske sekcije JNU g. Stanko Virant kot predsednik Jugoslovskega novinarskega združenja. Uredništvu »Jugoslovskega lista« pa je poslalo sožalno brzojavko uredništvo »Jutro«.

Ivo Strazičič bo ohranjen v častnem spominu!

Od leta 1935, ko se je Neidhardt vrnil v domovino, je stalno z velikim uspehom sodeloval na vseh večjih jugoslovskega natečajih. Tako bo v Ljubljani razstavil med drugim naslednja svoja dela: študijo urbanizacije sodobnega mesta z aplikacijo na Zagreb, projekt za obrtno šolo v Zagrebu (v natečaju odkupljen), projekt za paviljon Hrvatskega veslaškega kluba (v natečaju nagrajen), projekt za Škofjski dijaški konvik v Zagrebu (izvršen), projekt za Zagrebški velesojem (v natečaju odkupljen), regulacijo Trga kralja Petra v Sarajevu, projekt za Sokolski dom v Sarajevu, projekt za kolodvor v Sarajevu (v natečaju odkupljen), projekt za delavsko naselje Bat'e (v mednarodnem natečaju odkupljen), projekt aerodroma (nagrajen l. 1924. z ljenharlovo nagrado Društva dunajskih inženjerov), projekt za razstavni paviljon Jugoslavije v Parizu 1937 (v natečaju nagrajen) in projekt za regulacijo Sušaka (v natečaju nagrajen).

Doslej je Neidhardt priredil lepo uspele razstave v Sarajevu in Zagrebu.

Prva dva tečaja sta bila le petmesečna, a se je takoj pokazalo, da sta prekratka, pa so zato podaljšali šolsko leto na 10 mesecev. V dobrih 10 letih nam je bilo vzgojenih okrog 200 mlekarijev, razkropljenih zdaj po vsej Jugoslaviji. To je bil tudi eden bistvenih vzrokov, ki so narekovali, da pride zavod v državno upravo, kar se je sedaj tudi zgodilo.

Škofja Loka, ki ji pomeni mlekarska šola prav poseben člen v njenih razvojnih prizadevanjih, želi odličnemu zavodu, ki ga vodi od vsega početka inž. Srečko Šabec z idealnimi strokovnjaki, tudi v bodoče najlepših uspehov in napredka. Trdno verujoč, da so se oblački, ki so se sem in tja pojavljali, zdaj dokončno razpršili v zadovoljstvo vseh, ki poznajo pravo poslanstvo tega edinega specialnega zavoda za mlekarstvo v naši državi.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo že za pol stoletja!

Matineja Z.K.D.

REVILJA SLAVNIH IMEN V KRASNEM IN VESELEM PEVSKEM FILMU

PESEM Z NEBA

GLASBA: ROBERT STOLZ

DANES ob 14.15 v ELITNEM KINU MATICI.
Cene din 3.50 in 5.50.

Marta Eggerth

Jan Kiepara

Paul Hörbiger

Paul Kemp

Theo Lingner

in drugi ...

Domače vesti

* Avdiencia sokolskega podstarešine Paunkovića. V sredo popoldne je Nj. kralj. Visočanstvo knez Pavel sprejel v daljšo avdienco drugega namestnika starešine Sokola kraljevine Jugoslavije, Djura Paunkovića, ki je knezu namestniku poročal o stanju v sokolstvu in težavah, s katerimi se bori sokolsko delo.

* Predstavniki bolgarske državne tiskarne v Beogradu. Danes bodo v Beogradu prisrčno sprejeli predstavnike bolgarske državne tiskarne. Jutri bodo šli gostje na Avajo in na Oplenac, v ponedeljek pa si bodo ogledali našo državno tiskarno, muzej kneza Pavla in zanimivosti prestolnice, zvečer pa bodo pogosteni od redakcije »Vremena«. Naslednji dan si bodo ogledali državno markarnico in zavode Narodne banke, zvečer pa bodo gostje redakcije »Politike«. Pred odhodom iz Beograda jih bo pogostila redakcija »Pravde«. Ekskurzijo tvorijo 19 uradnikov in tipografov bolgarske državne tiskarne, vodi pa jo upravnik tiskarne g. Kokoškov.

* Pozor! 50% popust na železnice za zbiranje Zveze obrtnih društev v Ljubotomu je dovoljen. Potniki naj kupijo celo karto pri odhodu, glede povratka bo urejeno v Ljubotomu.

* Nemški konzulat v Zagrebu se seli v nove svoje uradne prostore na Strossmayerjevem trgu št. 8/II. Zaradi selitve se danes ne bodo sprejemale stranke.

* Upokojene oficirje in vojaške uradnike ter rodbine padlih in umrlih oficirjev in vojaških uradnikov, ki prejemajo svoje pokojnine po zakonu od leta 1904 in 1923, vabi uprava Udruga pensionisanih oficirjev in vojni činovniki kraljevine Jugoslavije v Beogradu, Prestolonaslednikov trg št. 5, da jim pošljejo prepis rešitve (dekret), po kateri jim je regulirana zadnja pokojnina. Za te upokojence je zelo važno, da to nemudoma storijo z navedbo svojega naslova. Člani mariborskega združenja upokojenih oficirjev in vojaških uradnikov naj pošljejo zahtevane podatke združenju v Mariboru, da bodo potem skupaj poslani v Beograd.

* Poročilo o ginekološkem in porodniškem delu v l. 1920—1936 je naslov knjige, ki prinaša pregled notranjega dela Državne bolnice za ženske bolezni in Ljubljani za zadnjih 17 let. Razdeljena je v dva dela, v gospodarski, ki prinaša podatke o upravnem in gospodarskem poslovanju bolnice in babske šole, in v klinični, ki prinaša o zdravniškem delu. Ženska bolnica je oskrbovala nad 20.000 ginekoloških bolnic in nad 23.000 porodnic, razpolaga torej z ogromnimi porodniškimi in ginekološkimi skušnjami, ki so zgostene očrte z besedo in mnogimi statističnimi tabelami in diagrami. Pridejane so številne slike, ki ilustrirajo zgodovinski razvoj porodništva v Sloveniji. Poročilo je uredil šef ženske bolnice prof. dr. Alojz Zalokar, sodelovali pa so zdravniki in uradniki ženske bolnice. — Knjiga se dobi v knjigarnah za ceno Din 80.—. Poročilo je namenjeno zdravnikom ter tu in iz tujine strokovnjakom, zanimalo bo pa tudi vse tiste, ki jim je poverjena naloga skrbeti za materinstvo v njegovi težki krizi.

* Novi grobovi. V Trstu je umrl g. Frančišek Guštin, konzistorijalni svetnik in častni kanonik, brat g. dr. Alojzija Guština, banovinskega inšpektorja v Ljubljani. Pogreb ugledega, splošno priljubljenega duhovnika bo danes dopoldne v Trstu — v Ljubljani je umrl g. Josip Branjnik, višji žel kontrolor in kapetan v rezervi. Pogreb bo jutri ob 14. iz mrtvašnice hiralnice sv. Jožefa na pokopališču v Dravljah. Pokojnik, na blag spomin, žalujemo naše iskreno sožalje!

* Izredni lovski plen na Kočevskem. Tudi letošnji pomlad povzročajo divje svinje mnogo škodo kočevskim kmetovalcem. Včeraj pa so imeli lovci v revirju g. Karla Mikliča, hotelirja iz Ljubljane, izredno srečo. Podrli so v okolici Mozla težko staro svinjo, potem pa ujele 13 mladice. Svinja je pripeljana v Ljubljano, mladice pa bo g. Miklič poklonil živalskemu vrtu v Zagrebu in Beogradu.

* Sleparije s kavejariji ljudi, ki iščejo službe. Pred zagrebškimi okrožnimi sodiščem se vodi razprava proti Oskarju Brliću in Ivanu Habjanu, ki sta bila predsednik in ravnatelj ekonomske in gospodarske zadruge. Ustanovitelj zadruge je bil Brlić, ki je bil že nekdanji kaznovan zaradi sleparij, a je potem, ko je prišel iz ječe, dobil začasno službo pri statističnem oddelku banke uprave v Zagrebu. Ustanovil je več sleparijskih združenj na ta način, da si je pri raznih tvrdkah na dolg nabavil vse, kar je potreboval v svojih prostorih, in da je potem od revnih ljudi, ki so prosili za službe, pobiral kavejle. Njegove zadruge so se ukvarjale s posredovanjem služb, z zavarovanjem zoper nezgode in tudi z oskrbo dote in posojil. Kadar kavejle niso dovolj nesle, sta pa »ravnatelj« na preizkušnjo vzela kje kak radijski aparat ali pisalni stroj, kar je takoj zahtevala ali pa prodala. Brlić je odkrito priznal, da je imel samo toliko denarja, kolikor je bilo potrebno za obrtni list in za protokolarno zadruge, o svojem pajdašu »ravnatelju« pa je trdil, da ni imel niti lastnih blag, ko je vstopil v zadruge. Ker bo zaslišanih mnogo prič, bo razprava trajala več dni.

* Bodoče matere morajo paziti, da se izognje vsaki lenivosti prebavil, posebno zapeki, z uporabo naravnega »Franz-Josefove« grenčice. »Franz-Josefova« voda se lahko pije in deluje v kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Org. reg. S. br. 15.485/35.

* V poplavljenih krajih Banata in Srema vladajo obupne razmere. Veliki dolini Liba in Jutrova sta izpremenjeni v jezero, dolgo 15 km. Zemljišča, ki so pod vodo, spadajo med najrodovitejša v državi in so vae v privatni posesti. Kmetje bodo imeli nad 2 milijonov škode. Valovje, Dunava je tako silno, da so v nevarnosti tudi najmočnejši nasipi pri Zemunu. Dočim je normalno Tisa široka 200 do 300 m, je zdaj široka že 3 km. Prebivalstvo iz banatske vase Zabalja se je moralo izseliti. Ob izlivu Tise v Dunav je pravo morje, ravno tako kakor pri Zemunu ob izlivu Save v Dunav. Vodovje Tise je višje, kakor je bilo med katastrofalnimi poplavi leta 1932. Titelsko pristanišče je

pod vodo, po litelskih ulicah pa se opravlja promet samo s čolni. V zadnjih letih je država zgradila v okolici Zemuna nasip na razdaljo 100 km. Na ta način je preprečeno širjenje Dunava, a ker je Dunav tako naglo narasel in ker nasipi niso dovolj trdni je voda vendarle preplavila plodna zemljišča okrog Zemuna, Pančeva in Turbuka.

* Cenena »Putnikova« potovanja na pariško razstavo. Zanimiva potovanja pripravljajo zelo poceni »Putnike« na pariško razstavo od meseca junija do septembra. Prvi poseben vlak iz Beograda v Pariz bo od potoval 4. junija. Udeleženci izleta bodo poleg Pariza in vseh njegovih zanimivosti videli tudi versajski dvor in Benetke. Vse to je vračunano v ceni. Vožnja popolna oskrba v Parizu za 6 dni, kakor obisk vseh zanimivosti in izleti bo stalo po programu za one, ki potujejo v 3. razred 2.490 Din, v II. razredu pa 3.260 Din. Isti aranžman od Zagreba stane 3.250 Din oziroma 3.050 Din. Poleg vlakov v Pariz organizira »Putnik« tudi skupinska potovanja do Nice. Oni, ki se bodo udeležili teh potovanj, bodo poleg Pariza in Benetk videli tudi Nice in Monte Carlo. To potovanje s 5-dnevnim bivanjem v Parizu stane od Beograda do Pariza Nice in nazaj 3.040 oziroma 3.870 Din za potovanje v II. razredu. Prijave sprejemajo že zdaj vsi »Putnikovi« uradi, kjer se dobe tudi vsa poasnila. Kdor se obrne na »Putnika« v Beograd, dobi brezplačno prospekt vseh potovanj, ki bo gotovo komec t. m.

* »Roman o Prešernu«, nova knjiga pisatelja Ilke Vaštetove izide v začetku maja. Založil jo pisateljica sama. V našem velikonočnem inseratu je pomoloma izostal pisateljčin naslov Ilka Vaštetova, Ljubljana, Lavričeva ul. 6. (Izpolnite in oddajte naslovilnico med današnjimi inserati).

* Ena vas je drugi uničila vinograde. Prebivalci severnodalmatinskih vasi Dubrave in Danila se že dolga leta prepirajo in pravda zaradi nekaj našikov. Prave novice teh sporov razno menda samo se starejši ljudje, kakaj sodišča so se s sporom prvi ukvarjala že leta 1905. Zaradi spornega zemljišča je bilo že nebroj razprav in komisij, »svaštvo« med prebivalci obeh vasi pa je zdaj doseglo svoj vrhunec. Oni dan so prebivalci iz Dubrave in svojih vinogradih ozirali strašno omušteno. Na zemlji je bilo posejanih preko 10.000 trsov, se sekirami na so bile razsekane tudi mnoge oljke. Pri tem strašnem puščanju je moralo biti zaposlenih najmanj nekaj 20 ljudi več ur. Podlo maščevanje je bilo izvršeno v viharni noči in po onuštenem vinogradu se vidijo sledovi zločinov. Značilno je, da so bili bosi ali pa samo v nogavicah, da se ne bi dalo po odlikih čevljev ugotoviti krivice. Zločin je izval najvsega zeražanje vsega okolja, kakaj tam se še nikdar ni zgodilo, da bi bil kmet kmetu uničil edino premoženje.

Iz Ljubljane

* Odslek brezposelnih učiteljskih abiturientov sekolje JUJ v Ljubljani sklicuje sestanek učiteljskih abiturientov za nedeljo 4. t. m. ob pol 10. dopoldne v prostorih sekolje JUJ v Ljubljani, Franciškanska ul. 6/I. Ker bodo na programu poleg predavanja, še važne informacije prijave v tečaj, izstavljanje potrdil OBUIA za uporabo doseženih ugodnosti, se sestanka gotovo udeležite!

* Čelst Bogomir Leskovic in pianistka Zora Zarnikova bosta izvajala na koncertu v ponedeljek 5. tm. Rih. Straussovo sonato v F-duru. To delo izvajajo z največjim uspehom vsi svetovni čelstisti in jo imajo tudi stalno na svojih sporedih. Ima vse karakteristične vrline slavnega nemškega skladatelja in kakor vsa njegova mladostna dela, je izredno sveža, razgibana, melodična in močno stopnjujoča. Poleg Rih. Straussa zaigrala koncertanta še po 1 Beethovno in Brevalevo sonato in par krajših skladb za čelo in klavir. Koncert bo ob 20. v veliki filharmonični dvorani, Vstopnice se dobe v knjigarni Glasbene Matice.

NAŠ ŠLAGER!

Filme in fotoaparate skrajno znižali in sicer:

Cadet Box
vel 4,5 x 6
s tremi filmi
samo Din 99.—

Baby Brownie Din 96.—
Jiffy Din 150.—
Balda ali Kodak z opt. 1:6.3 Din 324.—
Balda z opt. 1:4.5 Din 420.—
Balda Compur z opt. 1:4.5 Din 810.—

Foto Tourist LOJZE ŠMUC

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA CESTA 8

* Ljubljanski Sokol obvešča svoje članstvo, da je po daljšem bolehanju preminul brat Fran Seber, eden izmed najvestnejših članov, ki si je v društvu dolgo vrsto let udeleževal aktivno in bil v letih 1890 do 1895 tudi član društvenega vadijskega zbora. Vabimo članstvo, da sprejme blagopokojnega brata na poslednji poti v čim večjem številu. Zbirališče danes ob 16. pred hišo Žolitu. Rožna ulica št. 5. Obeka civilna in znak. Blagopokojnika ohranimo v najboljšem in vahnem spominu.

* Zanimiva vprašanja in težavni odgovori. V četrtke zvečer je bu v gostilni »Pri Jerneju« na Sv. Petra cesti sestanek krajevnih organizacij JRZ za kolodvorski in poljanski okraj. Sestanek, katerega potek je bil zelo zanimiv, je vodil mesarski mojster g. Musar, ki na mnoga vprašanja ni mogel dati članstvu pravega odgovora. Radovedni smo, odkdaj so novinarji poročevali dolni izleti vlogi polista in legitimirati zavedne člane JRZ, ki stavlajo na gg. govornike interesantna vprašanja. Morda se bo duh članstva JRZ nekoliko izboljšal, ko bo absolviral politično šolo, katero bodo vodili, kakor se je poročalo na sestanku, najodličnejši veljaki slovenske JRZ.

* Premiera zabavne in duhovite veselice »Kdo je papa« (Bichon) bo na šentjokobskem odru drevi ob 20.15. Igra ima polno komičnih situacij in besedne igre. Sodelovalci: Bogatajeva, Bučarjeva, Gruevičeva, Grajzarjeva, Cafutova, Hanžič, Komar Kuntar in Novak. Kdor se hoče od srca nasmejati, naj posesti predstavo. Ker je za predstavo veliko zanimanja, naj kupi občinstvo vstopnice že vnaprej. Dobe se od danes dalje od 10. do 12. in od 15. do 17. in eno uro pred začetkom predstave. V nedeljo 4. t. m. se igra ponovi.

* Prihodnje predavanje Franceta Maroltja bo v torek 13. t. m. v mali filharmonični dvorani. Predaval bo o trojih znamenitih ostalih drevesnega čedenja v Sloveniji.

* Kam pojedemo danes? Drevi v soboto ob 20. bo pri Mikliču družabni večer ljubljanskih Prikeov. Vabljeni so vsi prijatelji panonskih Slovencev. Preskrbljeno je za prijetno zabavo.

* Sočani in prijatelji, drevi v Tr. govski dom na pomladansko valčkovno noč! Vstopnina mala, postrežba izborna in poceni! Čisti dobiček je za postavitve S. Gregorčičevega spomenika. Vljudo vabi odbor.

* Otroci z govornimi napakami. Število takih otrok se množi od leta do leta in jih imamo v Sloveniji najmanj 6 do 8 tisoč. Vzrok temu zlu je treba iskati v težkih družinskih razmerah, zlasti v slabih živcih roditeljev in otrok, na drugi strani pa v splošni nepoučenosti, kako je treba s takim otrokom ravnati. Največkrat se roditelji zama tolažijo, da bo napaka sama po sebi minila in tako zamudijo pravi trenutek ko bi mogli otroku sam dovoli uspešno pomagati. Nj manjši greh pa ni, da poslušajo javne nasvete nepoučenih ljudi in tako napako le še usodno poslabšajo. Zato je bilo zelo umetno, da je Pelagovski društvo vrstilo v cikel svojih predavanj, ki se bodo, kakor smo že javili vrlja prihodnji teden na osnovni šoli v Sp. Šiški, tudi predavanje o govornih težkočah mladine, ki ga bo imel avtor poljudno znanstvene knjige »Govorne motnje« in izkušen praktik na polju logopedije, strokovnjak učitelj g. Vilko Mazi v torek zvečer. Opozorjamo na to posebno predavanje poleg prizadejih roditeljev še posebno mlade matere, katerih otroci so še v dobi govornega razvoja ko je potrebna še prav posebna pažnja. Kar je v tej dobi zamujeno, je kasneje prav težko, ali pa tudi nemogoče popraviti.

PODPRITE ŠK. LJUBLJANO

* Iz ljubljanske ženske bolnišnice. V preteklem letušnjem četrtletju je bilo v ženski bolnišnici zopet znatno več porodov kakor v istem razdobju lanskega leta. S tem so se tržave, s katerimi se bolnišnica že dolga leta bori, še povečale. Predvsem primanjkuje prostora. Porodna soba in sobe za otročnice so stalno prenapolnjene tako da ni mogoče redno čistiti prostorov in postelj. Grozi nevarnost, da se poslabšajo higijenske razmere. Iz tega bi lahko nastale velike nepravilnosti za varnost porodnic. Preteče nevarnosti bi lahko preprečili edino na ta način, če bi prihajale v bolnišnico roditelji samo one žene, ki pričakujejo kakršnokoli nepravilnosti, ki so gospodarsko šibke in ki iz kakih drugih razlogov n'imaajo takih pogojev, da bi lahko ostale doma in rodile v domačem stanovanju. Žene, ki imajo primerno stanovanje, zado-tno domačo postrežbo in ki pričakujejo normalen porod, naj bi ostale v svojem lastnem domu, kajti porod v urejeni domačnosti je varnejši nego porod v prenapolnjeni porodnišnici. Ženska bolnišnica bo prisiljena, da odklanja sprejem takih porodnic, ki imajo doma na razpolago vse, kar je za porod potrebno.

* Bulet »Roc« v Selenburgovi toči najboljša pristna dolenska, slajerska in dalmatinska vina Liter od Din 10 dalje. Čez ulico ceneje!

Iz Celja

* 5. redni občni zbor Zadrage državnih uslužbenecv za nabavo kredita v Celju bo drevi ob 20. v sejni dvorani Celjske posojilnice v Narodnem domu. Odbor.

* Sokolski lutkovni oder v Celju bo ponovil jutri ob 15. v Sokolskem domu v Gaberju lutkovno igr »Čarobna skrinjica«. Vabimo mladino in odrasle.

* Kino Union. Danes ob 16.15 in 20.30 vefilim »Roman Petra Ibbetsona« z Garyem Cooperjem in tednik, ob 18.30 matineja: »Dela sreče« s Shirley Temple.

* KINO METROPOL. danes ob 16.15 in 20.30 »BURGTHEATER«. — Ob 18.15 »OSAMLJENO SRCE« (Ave Marija). — Predstava po znižanih cenah.

Iz Maribora

* Sožalje dr. Hodže. Ob smrti dr. L. Pivka je poslal predsednik češko-slovaške vlade dr. M. Hodža sožalno brzojavko tukajšnji Jč lici.

* Zalost za dr. Pivkom. G. dr. Milan Popović, notar v Slunju, bivši narodni poslanec, nam piše: Z veliko bolelostjo v duši in s solzami v očeh sem čital v »Jutru« Vaš uvodnik o našem dragem in nepoznanem Pivku. Pred 12 leti sva postala dobra in iskrena prijatelja, ko je prišel v Narodno skupščino, čim sva se prvič videla in si stisnila roko. Vedno vesel, razpoložen tako za resne razgovore kakor za šalo je osvajal na mah siehernega, s katerim se je sestel. Vsi smo ga ljubili in spoštovali kot človeka in nacionalnega delavca in borca. Velika škoda je, da nas je zapustil še v naponu svojih moči v teh mračnih in za nacionalno stvar težkih časih. Vsem nam, njegovim prijateljem je danes težko pri duši, ko se poslavljamo od Pivka tega človeka najlepši lastnosti in vzornega moža.

* Carinski dohodki pri mariborski glavni carinarnici so znašali v preteklem mesecu 9.476.518,25 Din in sicer izkazuje čisti uvoz 9.437.736,50 Din, izvoz pa 38.781,75 Din.

* Toden dni trohnel na drevesu. V Gaberkah je pred dnevi očdel od doma 49 letni kmet Ciri Grubovnik. Ker je Grubovnik nakupoval živino, so domači mislili, da je tudi topot na potovanju. Končno jih je pa le zaskrbelo njegova nenavadno dolga odsotnost, in so ga začeli iskati. Po večdnem iskanju ga je našel delavec Vanovšek v bližnjem gozdu, vsečega na smrek. Nesrečni Grubovnik si je vzel življenje že pred tednom.

* Obesenež so našli na Pragerskem 40letnega železničarja Ivana Naduja. Vzrok samomora ni znan.

KINO MATICA

PREMIJERA
velikega kriminalnega filma
ZA CENO ŽIVLJENJA
Carl Ludwig Diehl, Kitty Jantzen,
Theo Lingner.

SLOGA

Veliko filmsko delo
JETNIKI S HUDICEVIH OTOKOV
v glavni vlogi Warner Baxter

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

NA KONCNI POSTAJI
Paul Hörbiger — Maria Andergast
Hans Moser

UNION

Premijera
filma nenadkriljive lepote
Z E T E V
Paula Wessely — Attila Hörbiger
Režija: G. Bolvary

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

SAN ZIMSKE NOCI
Magda Schneider — Hans Moser
Theo Lingner

Predstave ob 16.15, 19.15 in 21.15 uri

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

* Zgledno kulturno delo v Studenčih. V četrtke zvečer je bil v Studenčih redni občni zbor agilno delujoče Ljudske univerze. Otvoril in vodil ga je zaslužni predsednik Alojzij Kaloh. Iz poročil, ki so jih podali podpredsednik Ernest Vranc, tajnik Gustav Oblak in blagajnik Franc Pušnik, je razvidno intenzivno in uspešno prosvetno delo, ki ga vrši ta preprotna in koristna kulturna ustanova v tem delavskem predmestju. V pretekli sezoni je bilo skupno 20 predavanj v okviru posebnega kulturno zgodovinskega cikla. Skupna udeležba je bila 3259, na predavanju povprečno 160 obiskovalcev. Dohodki so znašali 7136 Din izdatki pa 6940 Din. Pri vseh vseh so bili izvoljeni: Alojzij Kaloh, predsednik, Ernest Vranc, podpredsednik, Gustav Oblak, tajnik, Franc Pušnik, blagajnik, Odborniki: Julij Kontler, Leopold Brenčič, Franc Kac, Vida Rantaša, Franc Spitaler, Miha Goloveršnik, Revizorja Rupert Lintner in Alojzij Pregl. Gospodar Ivan Padežnik.

* Požar je v noči na petek uničil stanovanjsko in gospodarsko poslopje posestnika Draga Kocima iz Slavnice 29. Škoda znaša okoli 80.000 Din. Ogenj so gasili mariborski, pobežki in silniški gasilci.

* Meljsko plavozve se ruši. Zaradi dolgotrajnega deževja se je pričelo plavozve z Meljskega hriba rušiti in je cesto Maribor — St. Peter tako zapadlo do višine 2 m, da je bil v četrtke zvečer in včeraj dopoldne vsak promet onemogočen.

Iz Kranja

* Drevi (orej gremo na gasilski ples! Za sprejem številnih goslov je vse pripravljeno. Vhod bo na severni strani Narodnega doma. Veliko zanimanje vzbujajo ubijanje, kdo bo brezplačno užival 7 dnevno bivanje v zdravilišču Slatina Radenci. Prireditelj bo tudi v prizemnih prostorih. Posetnike pa kljub temu prosimo, da pridejo pravočasno, ker mi z najlepšim razgledom ne moremo rezervirati. Pričetek ob 8. zvečer. Neugodno vreme ne more ovirati poseta, ker skrbijo avto-taksiji po nizki tarifi za prevoz. Na progi Kranj — Tržič pa bo avlobusni podjetnik g. Gorican vzdrževal promet. Zvečer se torej vidimo v Narodnem domu!

Z Jesenic

* Zvočni kino Radio predvaja danes in jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer (v nedeljo tudi ob 3. uri pop.) vefilim »Moskva-Sangha«. Med dodatki tudi glasbeni film »Rosa Minevič in njegovi harmonikarji II.« d-mač kulturni film in zvočni tednik. — Sledj vefilim »Žene vladajo«.

Iz Ptaja

* Nasilem razgrajbač. Med 27letnim posestnikom sinom P. Francem in 20letnim dmarjem Vindišem Alojzom iz Jirševcev je že dalje časa vladalo sovraštvo. Na velikonočni ponedeljek je Franc pijan prišel pred Vindišev hišo in zahteval, naj mu odpre, kar pa je Vindiš odklonil. V jezi je nato Franc razbil vse sipe na oknih, polomil svo leseno ograjo vrta in del plota zmetal skozi okna v hišo Vindiš. Ki se je pokazal pri vratih, da bi umiril France, je dobil dva vboda v prsi. Nato je sirovi razgrajbač pobegnil. Vindiša so prepeleli v bolnišnico.

* Zvočni kino Ptuj. Drevi ob 20. in v nedeljo ob pol 19. in pol 21. Poslednja cvetka (po cpet »Marta«).

* POLJE. Sokolsko društvo v Polju bo priredilo drevi ob 20. v Sokolskem domu »Valčkov večer«, na katerem do igral sokolski orkester. Prijatelji prijetne zabave, zlasti pa prijatelji in prijateljice valčka so vljudo vabljeni.

* SEVNICA. Zvočni kino bo predvajal danes in jutri film »Lahka konjenica« (Rozika pleše, jaha in poje) in običajne dodatke.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda ljubljanske univerze

2. aprila
Ljubljana 7. 759.0, 4.5, 87, NE1, 10, dež, 3.0;
Maribor 7. 758.2, 5.0, 90, NW1, 10, dež, 3.0;
Zagreb 7. 758.6, 7.0, 90, ENE3, 10, dež, 2.4;
Beograd 7. 759.3, 5.0, 80, SE6, 10, dež, 1.0;
Sarajevo 7. 756.0, 8.0, 80, O, 10, dež, 12.0;
Skopje 7. 756.1, 9.0, 90, E2, 10, dež, 12.0;
Kumbar 7. 752.5, 14.0, 60, NNE2, 10, dež, 1.0;
Split 7. 754.4, 12.0, 70, ENE3, 10, dež, 0.5;
Rab 7. 756.6, 10.0, 70, NNE5, 10, —, —;
Temperature: Ljubljana 6.5, 3.2; Maribor 7.0, 5.0; Zagreb 12.0, 7.0; Beograd 12.0, 4.0; Sarajevo 12.0, 6.0; Skopje 16.0, 8.0; Kumbar —, 14.0; Split 18.0, 12.0; Rab —, 9.0.

V nizu izredno uspešnih Kiepurvovih filmov prikazuje »Zveza Kulturnih društev«

Matineja Z.K.D.

krasno in veselo filmsko delo »PESEM Z NEBA«. Nemogoče je na kratko povedati vsebino tega filma. Iz nešteti veselih epizod in konfliktov nastaja dejanje, vedno živo in resnično. In če prištejemo še edinstveni glas Kiepure in Marte Eggerth, slavne komike Pavla Hörbigerja, Kempa in Theo Lingena, je navdušenje starih in mladih za ta film upravičeno! — »Pesem z neba« je na uporedu še danes ob 14.15 in jutri v nedeljo ob 10.30 v Elitnem kinu Matici in ga najtopleje priporočamo! Matinejske cene din 3.50 in 5.50.

Li bil bolan?

Zelo oslavljen vsled ležanja in sobnega zraka! Sedaj Vas krepi

BIOMALZ

Poskusna doza Din 12.50 v lekarnah

* Zahteve geometrov in geodetov. Kakor znano, je bil te dni zaključen v Sarajevu kongres stanovske organizacije geometrov in geodetov, ki je razširjena po vsej državi. Za predsednika nove uprave je bil izvoljen geometer Danilo Nikolić iz Sarajeva. Kongresisti so sprejeli tri resolucije. Glavne zahteve so naslednje: Stroški za selitve geometrov naj se izenačijo s selitvenimi stroški, ki jih dobivajo ostali državni uradniki. Dosej dobivajo namreč geometri selitvene stroške samo zase, ne pa za svoje družine. Za predstojnike v uradih naj bodo postavljeni oni geometri in geodeti, ki imajo za predstojnika mesta poleg vse kvalifikacije tudi primerno število službenih let. Tudi v samoupravnih službah naj zasedejo potrebna mesta kvalificirani geometri in geodeti. Katastrske uprave naj bodo urejene tako, da bodo njihova področja odgovarjala področju sreza. Posebna resolucija pa govori o tarifi za dnevnicke geometrov in geodetov, kadar delajo na terenu.

Posebnosti
POMLADNE
MODE
ZA DAMO
IN GOSPODA

MANUFAKTURA

SOUVAN

* Slovenska šahovska zveza priredi jutri svoji tretji veliki brzoturnir, za katerega pričakuje rekordno udeležbo 100 šahistov. Borbe na takih turnirjih so polne napetosti in preenečenj in pridejo zato tudi kibijski na svoi račun. Udeležiti se morejo turnirja vsi verificirani člani SSZ in svinješolci, ki se zadostno legitimirajo. Igralni prostor bo v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani, kjer bodo do četrti na 10. sprejemni prijave, nato pa bo zbiranje za skupino. Ob 14. bo začetek finalnega tekmovalja, kjer bodo igralci po dopoldanskim uspehim porazdeljeni v nove skupine. Več zmagovalcev vsake take grupe bo prejelo lepe knjižne nagrade, ki jih je 40 na razpolago. Turnir bo pravosčasno zaključen, da se bodo mogli zunanji udeleženci, ki se bodo govtvo število odzvali vrtniti že z večernimi vlaki. Kibioj so vabljeni, vstopnina je neznačajna. Podprte SSZ, maticio slovenskega šaha.

* Zapeljivec, ki je pov

K povišanju pasjega davka v Ljubljani

Tudi kulturno vprašanje

— V novem proračunu mestne občine Ljubljanske je poleg drugih komunalno-gospodarskih anomalij, ki bodo prizadele predvsem siromašne sloje, tudi občno povišanje pasjega davka, kakor da žive v Ljubljani zgolj bogataši s svojimi mednarodno priznanimi luksuznimi psi. Če so že nove občinske davščine z občutnim povišanjem takšnih, trošar in uvoznih in načelnim nasprotju s resničnim gospodarskim stanjem večine ljubljanskega prebivalstva (v Nemčiji n. pr. dobi vsak šolski otrok polnoma brezplačno zobno krtačo, pri nas pa so celo povišali uvoznino za ta neobhodno potrebni higiensko-zdravstveni predmet!), je povišanje pasjega davka prav tako v nasprotju s finančno možnostjo večine lastnikov psov. Povišanje tega davka na podlagi zastarele in neveljavne klasifikacije brezdomnih in v čast naše prestolnice, kajti takšno razlikovanje med psi brez ozira na siromašnost ali bogastvo lastnika nasprotuje etičnim idealom varstva živali ter ni v skladu z današnjimi čustvi glede humanosti.

V Ljubljani je precej malih in siromašnih ljudi, ki imajo prav tako radi pse, kakor bogati meščani. Vsi bi bili v našem srednjem sloju dosti ljudi, ki si za ceno velikih žrtev drže psa. In teh je sorazmerno več nego med bogataši. Za te ljudi pomeni novo povišanje davka hud udarec v vsakem oziru, ker oni, ki so si izmislili, to niso videli v koristni in pametni stvari, ampak samo materialno korist ali celo luksuz, ki ga je treba kaznovati! Kako naj si razumem človeka z dušo in srcem drugače tolnači n. pr. odredbo, da mora vsak, ki ima več kakor enega psa, plačati za vsakega drugega dvojno pristojbino? To je pač edinstven primer — razen Zagreba, kjer pa je takša nižja — tako v naši državi in v inozemstvu, kjer je življenjski standard višji od našega. Na Dunaju se plača za vse pse brez razlike enak davek v znesku 12 šillingov (ok. 100 din).

V Ljubljani imamo mnogo malih ljudi, ki goje čistokrvne plemenite pse, da pri prodaji mladičev zaslužijo kakšen stotak. Zamislimo si sedaj položaj takega gojitelja, ki ima na primer poleg psa in psice še 3 mladiče, stare preko 3 mesece. Plačati bi moral za prvega psa 400 Din, za vsakega nadaljnjega pa po 800 Din, skupaj torej 3600 Din pasjega davka. Kaj naj sedaj stori? Psov najbrž ne bo mogel do 15 t. m. odprodati, kajti kdo bo danes kupil psa pri tako visokih taksah. Če pa nima iz-

gledov, da bo pse lahko prodal, mu ne bo preostajalo nič drugega, kakor da vzgoje plemenite živali postreli, če se hoče izogniti plačilu ogromnega zneska ali pa eventualne visoke kazni.

Združitev pojma »luksuzni pes« in »pes plemenite pasme« v temeljni napačni in vodi do napačnih zaključkov. Če ima kdo čistokrvnega psa, ga navadno nima za luksuz, ampak zato, ker sta varstvo živali in kultura dva pojma, ki sta neločljiva drug od drugega, kakor je rekel župan mesta Frankfurt ob Meni, dr. svetnik dr. Krebs. Po mestih vendar noben civiliziran človek ne bo gojil raznih »čuckov« in »ščenetov«, kar je očitna tendenca nove odredbe. Povprečni človek, lastnik lepega psa, lahko zamenja vzrok s posledico in namesto, da bi pomislil, da je oznaka »luksuzni pes«, ki jo nova naredba istovesti s psom plemenite pasme, nemoralna, bo kratko malo mislil da je lastništvo takega psa sploh nemoralno! In vendar nikjer v nobeni civilizirani državi ne smatrajo ljubitelji do zvestega, lepega psa za sramoto ali krivico do človeške družbe.

Ali naj siromašni meščani, ki je v posesti lepega psa čistokrvne pasme, prikenijo svojo ubogo žival zato, da se reši visokega davka? In če nima srca za trpičenje živali, ali naj ga prepusti usodi, ker po predpisih žival ne sme živeti tako, kakor zahteva humanost?

Ali ne bi bilo bolje n. pr. ožigosati madež pisančevanja. Pijanec je globoko pod vsakim živim bitjem, on trpiči ženo, otroke in živali. In vendar se tako redko obsoja alkoholizmu. In če se morajo biti novi davki, zakaj ne zadenejo ti davki nikoli onih, ki so se po svoji zaobljbi izločili kot samci iz človeške družbe?

Naj bi bil vendar še enkrat konec napačnega in nehumanega klasificiranja psov. Naj bogataš plača več toda siromak, ki naj ima tudi možnost, da postopa s svojo živaljo humano, naj plača manj, če že mora tako biti. Veliki filozof Schopenhauer je rekel: Zločin je priležati psa, edinega pravega človekovega tovariša in njegovega najzvestejšega prijatelja, na verigo, da od jutra do večera neprestano kopirni po prostosti in gibani. Prikenitev psa bi bilo treba zabraniti in polječa čistega človečanstva. Namesto tega, pa določa pravilnik o občinski taksah na pse, da mora biti pes čuvaj ves dan privezan na verigo in se sme z verige spustiti le ponoči.

Gospodarstvo

Naglo povečanje naše trgovine s Francijo

Po uveljavljanju trgovinskega sporazuma, ki smo ga lani proti koncu leta sklenili s Francijo, se je letos naš izvoz v to državo naglo povečal. Že v januarju se je dvignil na 23,1 milijona Din, v februarju pa se je povzpela že na 45,7 milijona Din, tako da smo v dveh mesecih t. l. dosegli vsoto 68,8 milijona Din, to je štirikrat toliko kakor v istih dveh mesecih lanskega leta, ko je znašal izvoz le 15,9 milijona Din, čeprav smo si prizadevali, da spričo sapčijev povečamo izvoz v druge države, med drugim tudi v Francijo.

Medtem ko je bila Francija v naši izvojni statistiki prejšnjega leta na 11. ali 12. mestu, se je letos v februarju povzpela že na tretje mesto. Letos smo v prvih dveh mesecih izvozili v Francijo več nego v celem letu 1935, ko je znašal naš izvoz 62,8 milijona Din, in skoro toliko, kakor v celotnem lanskem letu, ko je znašal naš izvoz 66,3 milijona Din.

Vzporedno s povečanjem izvoza pa se je skokovito povečal tudi izvoz v Nemčijo, ki je znašal v prvih dveh mesecih letošnjega leta 10,2 milijona Din nasproti 28,0 milijona Din. Tako smo imeli letos v razdobju januar-februar s Francijo prihratek aktivno bilanco in je izvojni presežek v tem razdobju znašal 58,6 milijona Din, medtem ko smo imeli lani uvozni presežek 12,1 milijona Din. Naša trgovinska bilanca s Francijo se je zadnja leta gibala tako-le (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	saldo
1934	51,5	177,7	-126,2
1935	62,8	160,9	-98,1
1936	86,3	101,3	-15,0
jan.-febr. 36	15,9	28,0	-12,1
jan.-febr. 37	68,8	10,2	+58,6

Pasivnost naše trgovinske bilance s

Francijo je že lani precej nazadovala in je bila trgovinska bilanca v preteklem letu v resnici že docela izravnana, ker je bil uvoz dejansko za 15 milijonov manjši nego izkazan, ker smo za ta znesek 15 milijonov Din uvozili iz Francije zlata (v letu 1935 je znašal uvoz zlata iz Francije 34,6 milijona Din).

Po več letih stalnega nazadovanja trgovinskega prometa med našo državo in Francijo so merodajni krogi v Franciji lani v jeseni spoznali, da je za okrepitev in ohranitev političnega prijateljstva potrebno razširiti gospodarske zveze med obema državama. Še v dobi sankcij je Francija kazala malo dobre volje, da nam pomaga popraviti škodo, ki smo je utrpeli zaradi popolnega zastoja izvoza v Italijo, medtem ko je Nemčija izkoristila ugodni trenutek in nas je z znatnim povečanjem uvoza jugoslovenskega blaga končno še prisilila, da smo povečali uvoz nemškega blaga. Tudi Anglija je prej spoznala, da je mogoče doseči povečanje izvoza v Jugoslavijo le na ta način, če se prej z večjim uvozom jugoslovenskega blaga ustvari pogoji za razširjenje trgovinske izmenjave. Tako je lani končno prišlo do trgovinskega sporazuma od 8. decembra, ki nam nudi za izvoz v Francijo večje ugodnosti. Kakor se zdi gredo načrti Francozov še dalje. Zadnje tedne se v Parizu znova razpravlja o načrtu, da nam Francija ponudi posojilo 500 milijonov frankov za gradnjo železnice in za druge investicije. V načrtu je tudi uvedba redne paroplovne zveze med Splitom in Marseillem, že v pogodbi od 8. decembra nam je Francija priznala delno plačilo v devizah za naše blago. V bodoče naj se na tej osnovi še poveča uvoz iz Jugoslavije.

58,5). V prvih dveh mesecih t. l. je znašal izvozni presežek 48,2 milijona Din pri izvozu v vrednosti 233,7 milijona Din (lani 154,0) in uvozu v vrednosti 185,5 milijona Din (lani 118,3).

Znatna podražitev modre galice

Medtem ko so druga leta tvornice za modro galico že v marcu sporočile svoje cene, se letos še niso odločile. Baker se je od lanskega leta v cenah podvojil in je pričakovati, da bodo tvornice za modro galico letos dvignile ceno za okrog 60%. Lani je cena modre galice znašala 4,60 Din za kg, za letoš pa napovedujejo ceno 7 do 7,60 Din za kg. Ta občutna podražitev bo hudo zadel naša vinogradniki, ki so v sila težavnem položaju. Že pri mnogo nižji lanskii ceni si mnogi vinogradniki niso mogli nabaviti modre galice, zato je lani pri nenavadno vlažnem vremenu (ki pospešuje peronosporo) propadlo toliko vinogradov. Čeprav je bila lanska vinska letina izredno slaba se cene vinu niso dvignile in se je izkupiček vinogradnikov zaradi pletega priidelka še bolj skril. Na drugi strani pa se je vse, kar mora vinogradnik kupiti, še podražilo. To velja v prvi vrsti za žito, ki mu je cena zlasti v zadnjih tednih pomovno občutno narasla. Podražitev galice bo torej vinogradnik letos še težje občutil. Marsikateri el ne bi mogel nabaviti galice v potrebni količini niti tedaj, če bi cena ostala na lanskii višini.

Vinogradniške organizacije so že napravile korake, da za to važno vprašanje zainteresirajo kmetijsko ministarstvo in druge merodajne faktorje. Nujno potrebno bi bilo, da se izdajo primerni ukrepi v zaščito vinogradnikov in našega vinogradništva.

Kupujte le domače izdelke!

Boni PAB za likvidacijo kmečkih dolgov

Na podlagi uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov je urgovinski minister izdal pravilnik o izdajanju in o uporabi bonov za izplačilo kmečkih dolgov pri Privilegirani agrarni banki. Te bone bo izdala PAB v smislu čl. 18 uredbe, in sicer v 14 serijah, plačilnih v 14 letih vsakega 31. decembra, počenši z 31. decembrom t. l. Z boni lahko izplačajo dolžne anuitete kmetje, ki so dolžniki PAB na osnovi čl. 8 in sicer v celoti ali delno. Neveljaven je dogovor o odstopu bonov kmetom dolžnikom po ceni, ki presega minimalno vrednost, obračunano na hrbtu bona.

Vsak bon se glasi na znesek ene anuitete ali na del anuitete. Znesek bona se z roko izpiše v številkah in črkah. Boni se lahko bilansirajo po isti vrednosti, po kateri jih sprejema PAB od kmetov dolžnikov. Denarni zavodi lahko za svoje odstopljene terjatve zahtevajo, da se izplačajo boni za eno ali več anuitet na podlagi čl. 14 uredbe. Izdani boni se na željo predložitelj lahko zamenjajo z drugimi boni, večjimi ali manjšimi istega dospelostnega roka kakor predloženi boni, proti plačilu stroškov 2 Din od bona. Od dneva izročitve bonov preneha biti denarni zavod upnik PAB v tekočem računu za znesek, na katerega se boni glase.

Gospodarske vesti

— **Taksiranje vlog, prilog, odločb in pritožb v banovinskih poslih.** V smislu določil čl. 89. pravilnika o banovinskem proračunu za leto 1937/1938, ki je objavljen v Službenem listu dravske banovine, od 31. marca 1937, se pobira izza 1. aprila v samoupravnih banovinskih poslih za vloge, priloge, odločbe in pritožbe po tarifnih postavkah 1., 2. in 6. zakona o takсах namesto državne takse banovinske takse v višini istovrstne državne takse, ki znaša za vloge 10 Din, za priloge 4 Din za odločbe 20 Din in za pritožbe 40 Din Banovinske takse se plačuje v banovinskih kolkah. Za samoupravne banovinske posle se smatrajo predvsem zadeve, ki se tičejo banovinskega gospodarstva ali ki so v zvezi z izvrševanjem banovinskega proračuna. Državna taksa v takih primerih odpade.

— **Zavod za zboljšanje mlekarstva v škofji Lodi.** Kmetijsko ministarstvo je zaradi zboljšanja mlekarstva izdalo odlok o ustanovitvi zavoda za zboljšanje mlekarstva v škofji Lodi. Delovanje tega zavoda bo predpisal kmetijski minister.

— **Kmečki dolгови in rentni davek.** Ne katere davčne uprave zahtevajo pri predložitvi prijavi za odmero rentnega davka od davčnih obvezancev dokaze, da so njihovi dolžniki kmetje. Toda v takšnih primerih zahtevajo občinske oblasti za takšne terjatve od upnikov, da plačajo pristojbine, češ da potrdila ne zahtevajo kmetje. Glede na to je davčni oddelek finančnega ministarstva izdal odlok, da v bodoče v takšnih primerih davčne uprave ne bodo zahtevale od obvezancev rentnega davka, da predlože potrdilo, o tem, da je njihov dolžnik kmet, temveč bodo na prijave upnikov uradno zahtevali od občinskih oblastev potrebne podatke, ali je dolžnik, za katerega gre, res kmet.

— **100 milijonov Din za izgradnjo naših pomorskih luk.** Poročali smo že, da je ministrski svet izdal uredbo o ustanovitvi fonda za gradnjo in ureditev pomorskih luk. V ta fond se bodo stekali dohodki od luških taks, od ležar in na ladje in od zakupna odprtih skladišč v lukah. Finančni zakon je dal prometnemu ministru pooblastilo, da na osnovi tega fonda najema posojilo, ki se bo amortiziralo iz dohodkov fonda. Sedaj poročajo iz Beograda, da je Državna hipotekarna banka že odobrila prometnemu ministru posojilo v višini 100 milijonov Din na podlagi dohodkov tega fonda in se bodo iz tega zneska izvršile investicije v naših glavnih lukah, ki imajo železniško zvezo. V kratkem bo do bajne že razpisane licitacije za razširjenje sušalske luke in za ureditev splitske luke št. 2.

— **Pred povečanjem kontingentov za izvoz v Italijo.** Kakor smo že poročali, je v novem gospodarskem sporazumu z Italijo predvideno povečanje kontingentov za uvoz jugoslovenskega blaga v Italijo. Ti dodatni kontingenti se imajo še določiti. Kakor poroča »Jugoslovenski Kurir« iz Beograda, bo stalni jugoslovensko-italijanski gospodarski odbor, ki bo določil kontingente, ustanovljen že v začetku aprila. Vsi dosedanj kontingenti, ki nam jih je Italija odobrila v lanskem trgovinskem provizoriju, bodo povečani za okrog 100%. Kakor je znano, nam je Italija za čas trajanja provizorija, to je za 6 mesecev, odobrila kontingente v vrednosti 80 milijonov lir ali 100 milijonov lir letno. Če se ti kontingenti podvoji, bi znašali na leto 320 milijonov lir ali 740 milijonov Din. Po informacijah iz istega vira bo znana milanska velebanka »Banca Commerciale Italiana« ustanovila v Beogradu posebno svojo banko ali pa podružnico, čeprav ima v Jugoslaviji že svojo afilijacijo in sicer Hrvatsko banko v Zagrebu.

Dne 9. aprila bo pri glavnem sanitetskem skladišču v Zemunu licitacija za dobavo sanitetne opreme (mize, omare). Dne 19. aprila bo pri okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Dubrovniku licitacija za oddajo ključavničarskih in elektrotehniških del na novi zgradbi okrožnega urada v Dubrovniku. Dne 7. maja bo pri direkciji drž. rudarskih podjetij v Sarajevu licitacija za nabavo bakrenih cevi za drž. rudnik v Ljubiji in drž. rudnik v Brezi.

Borze

2. aprila. Na ljubljanski borzi so danes avstrijski šilingi za malenkost popustili in so bili zaključeni po 7,97, za angleške funte pa je bilo povpraševanje po 238. V zagrebškem privatnem kliringu so se trgovali avstrijski šilingi po 7,95, angleški funti

Zrebanje: 14. in 15. aprila 1937

SREČKE

državne razredne loterije

Glavni dobilič od

Din 1.500.000.—

» 1.200.000.—

» 1.000.000.—

so bili zadeti

DEVETKRAT

na pri nas kupljene srečke.

A. REIN IN DRUG

Hita 15 ZAGREB Gajeva 8

POZNANA VZORNA IN SOLIDNA POSTREZBA!

po 238 in grški boni po 31.4350, medtem ko so se klirinške nakaznice na lire nudile po 2,25. Nemški klirinški čeki so se danes povsod okrepili in stanejo v Ljubljani 12,33, v Beogradu 12,2658 in v Zagrebu 12,30 odnosno za konec maja in junija 12,35 (denar).

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila danes tendenca v državnih papirjih slaba in se je vojna škoda nudila po 410 (v Beogradu promet po 406—407). Do prometa je prišlo le v 4% agrarnih obveznicah po 51,50 in 52,50.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2395,66—2410,26, Berlin 1758,03—1771,91, Bruselj 736,44—741,50, Curih 996,45—1003,52, London 213,65—215,71, Newyork 4342,25—4378,57, Pariz 201,11—202,55, Praga 152,54—153,64 Trst 229,79—232,77.

Curih, Beograd 10, Pariz 20,17, London 21,47, Newyork 438,8750, Bruselj 73,90, Milan 23,1250, Amsterdam 240,2250, Berlin 176,40, Dunaj 80,10, Stockholm 110,70, Oslo 107,90, København 95,85, Praga 15,31, Varšava 83,25, Budimpešta 86, Atene 3,90, Bukarešta 3,25.

Effekti

Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda 410 bl., 4% agrarne 52 — 52,50 6% begluške 76 bl., 7% invest. 88 den., 7% stabiliz. 87 — 89, 7% Blair 87,25 bl., 8% Blair 96,50 bl.; delnice: PAB 198 bl., Trboveljska 250 — 280, Sečera Osijek 210 — 235, Sečera Val. Bečkerek 750 bl., Osječka lievaonica 165 — 190, Dubrovačka 325 den., Oceania 250 — 280, Jadranska 400 den., Nar. šumska 20 bl., Isis 16 den., Danica 40 bl.

Slovenija ima največ nezakonskih in mrtvorojenih otrok

iz »Statističnega letopisa« za leto 1934-35 *

II.

Morda najzanimivejša med vsemi statistikami je statistika o rojstvih. Leta 1934. se je v naši državi rodilo 464.528 otrok; to je za malenkost več nego v letu 1933, toda precej manj nego v najugodnejšem letu 1930, ko se je rodilo 494.817 otrok. Od skupnega števila rojenih otrok je bilo leta 1934 459.808 živorojenih in 4820 mrtvorojenih. Odstotek mrtvorojenih znaša v državnem povprečju 1,04%. Podatki za posamezne banovine pa nam v tem pogledu odkrivajo znatne razlike. Največ mrtvorojenih otrok ima Slovenija, kjer predstavljajo mrtvorojeni 2,37% vseh rojenih, potem sledi dunavska banovina z 1,68% mrtvorojenih, savska z 1,50%, Beograd z 1,13%, moravska z 0,91%, vardarska 0,80, vrbaska z 0,48, zetska 0,46 in drinska 0,45%. V dravski banovini je torej relativno 5 do 6krat toliko mrtvorojenih otrok nego v drinski, zetski in vrbaski banovini. Te ogromne razlike si ne moremo prav tolnačiti in jo gotovo ne smemo kar enostavno pripisati nepopolnosti statistike.

Prav tako vidimo velike razlike v razmerju med zakonskimi in nezakonskimi otroci. Od skupnega števila rojenih otrok smo imeli leta 1934. v dravski banovini 11,85% nezakonskih otrok, v dunavski 10,07%, v savski 9,14, v primorski 3,93, v moravski 3,78, v vrbaski 3,31, v drinski 2,20 in v zetski 1,46%. Slovenija ima torej največ nezakonskih otrok (4 do 8krat toliko, kakor v primorski, moravski, vrbaski, drinski in zetski banovini) in jo prekaša le Beograd, kjer je 12,39% nezakonskih otrok. Vendar primerjava v Beogradu ni prav na mestu, kajti v mestih je število nezakonskih otrok vedno mnogo večje nego na deželi in bi se dala številka za Beograd primerjati le z ustrežajočimi številkami za druga mesta.

Čudne stvari odkriva tudi statistika glede razmerja med mrtvorojenimi in živorojenimi nezakonskimi otroci, kajti število mrtvorojenih nezakonskih otrok je v državnem povprečju še enkrat večje nego število mrtvorojenih zakonskih otrok. Pri zakonskih otrocih je v državnem povprečju 1% mrtvorojenih, pri nezakonskih 1,86. Od nezakonskih otrok je bilo 1934 mrtvorojenih v dravski banovini 3,27%, v drinski 2,34, v Beogradu 1,96, v primorski banovini 1,82, v savski 1,62, v zetski 1,00, v vrbaski 0,89, v moravski 0,85, v vardarski 0,81 in v drinski 0,72%. Edino v vardarski in moravski banovini je odstotek zakonskih in nezakonskih mrtvorojenih otrok približno enak. V vseh ostalih banovinah pa je odstotek nezakonskih mrtvorojenih otrok neprimerno večji. Tako je

Beograd, vojna škoda 407 — 408 (406 — 407), 4% agrarne 52 — 52,50 (52,50), 4% severne agrarne 52 — 52,50 (52,50), 6% begluške 75,75 — 76,50 (76), 6% dalm. agrarne 73,75 — 74,25 (74,25), 7% invest. 89 bl. (87,50 — 88), 7% stabiliz. 87,25 — 88, 7% Drž. hip. banka 100 bl., 7% Blair — (87), 8% Blair 96,50 bl., PAB 198 — 199,50 (199), Narodna banka 7350 bl.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 2. aprila. Začetni tečaj: pšenica: za maj 141,625, za julij 125,875, za sept. 122,625; koroza: za sept. 108, + Winnipeg, 2. aprila. Začetni tečaj: pšenica: za maj 144,875, za julij 140,75, za okt. 126.

+ **Novosadska blagovna borza** (1. t. m.) Tendencia nespremenjena. Pšenica: baška, sremska 177 — 179, slavonska 177 — 179, banatska 175 — 179, baška, potiska 185 — 187, Oves: baški, sremski, slav. 102,50 — 103, Rž: baška 144 — 146, Koroza: baška in sremska 92 — 93, banatska 90 — 91, Moka: baška in banatska »0« in »0gr« 255 — 265 »2« 235 — 245 »5« 215 — 225; »6« 185 — 195; »7« 155 — 165 »8« 107,50 — 112,50 Otrobi: baški, banatski 86 — 88, Fižol: baški beli brez vreče 240 — 245.

BOMBAZ

+ Liverpool, 1. aprila. Tendencia mirna. Zaključni tečaj: za maj 7,85 (prejšnji dan 7,91), za okt. 7,74 (7,77), za dec. 7,67 (7,69). + Newyork, 1. aprila. Tendencia stalna. Zaključni tečaj: za april: 14,64 (14,58), za avgust 14,26 (14,20), za dec. 13,86 (13,77).

v dravski banovini 2,25% zakonskih mrtvorojenih otrok in 3,72% nezakonskih mrtvorojenih. Gornje številke bi zaslužile temeljite znanstvene proučitve, da bi spoznali vzroke relativno velikega števila mrtvorojenih otrok, zlasti v dravski banovini, kjer bi človek glede na napredek higijene pričakoval baš nasprotno.

Število novorojenecv po banovinah in verodgovorih

V razmerju s številom prebivalcev (v letu 1931) je znašalo predlanskim številu živorojenih v Beogradu 1,70%, v dravski banovini 2,46, v dunavski banovini 2,54, v moravski banovini 3,20, v zetski 3,70, v primorski 3,87, v drinski 4,06, v vrbaski 4,25 in v vardarski 4,30%. V Sloveniji je torej razen v Beogradu najmanj rojstev.

Zanimiva je tudi primerjava po verodgovorih, ki nam kaže, da se muslimansko prebivalstvo najhitreje množi, kajti živorojen so predstavljali leta 1935. pri muslimanih 4,1%, pri pravoslavcih 3,5, pri evangeličanih 3,0, pri katoličanih 2,9, pri židih pa le 1%.

Seveda pa za razvoj naroda ni samo važno število živorojenih, temveč je tudi važno, koliko otrok pomre zaradi slabe, nege v prvih letih življenja. Tu nam statistika pove, da predstavlja število smrtnih primerov pri otrocih do pet let v dravski banovini le 15% živorojenih, v Beogradu 17%, v vseh ostalih banovinah pa 20 do 25%. Prav zaradi tega Slovenija glede prirodnega prirastka navzlic nizkemu številu rojstev ni morda na zadnjem mestu. Prirodni prirastek (živorojeni po odbitku umrlih) je znašal leta 1935 na 1000 prebivalcev v Beogradu 4,4 prebivalca, v dunavski banovini 7,2, v dravski 9,9, v savski 10,1, v moravski 15,1, v zetski 18,4, v drinski 20,1, v primorski 20,1, v vrbaski 21,0 in v vardarski 21,7 prebivalca.

Državljanstvo

Skupaj smo imeli leta 1931. v naši državi 140.766 tujih državljanov; od tega 63.196 v savski banovini, 17.146 v dravski, 16.220 v dunavski in 15.254 v Beogradu. Največ je bilo češkoslovaških državljanov, namreč 38.423 (v savski banovini 26.583, v dravski 2.752), nadalje 26.790 ruskih emigrantov (v Beogradu 9171, v dunavski banovini 6766, v dravski 949), 20.811 italijanskih državljanov (v savski 8302, v dravski 6732, v primorski 2159), 21.316 madžarskih državljanov (v savski 16.406, v dunavski 3014, v dravski 473) in 9835 avstrijskih državljanov (v dravski 4853, v savski 2835).

* Glej »Jutro« št. 74 od 31. marca t. l.

V četrtak ob pol 6. nama je umrl najstarejši sin

JANEZ ŠAVELJ

dijak IV. razreda državne realne gimnazije, sin starešine okrajnega sodišča

Pogreb predraga pokojnika bo danes v soboto, dne 3. aprila ob 3. na župno pokopališče v Novem mestu.

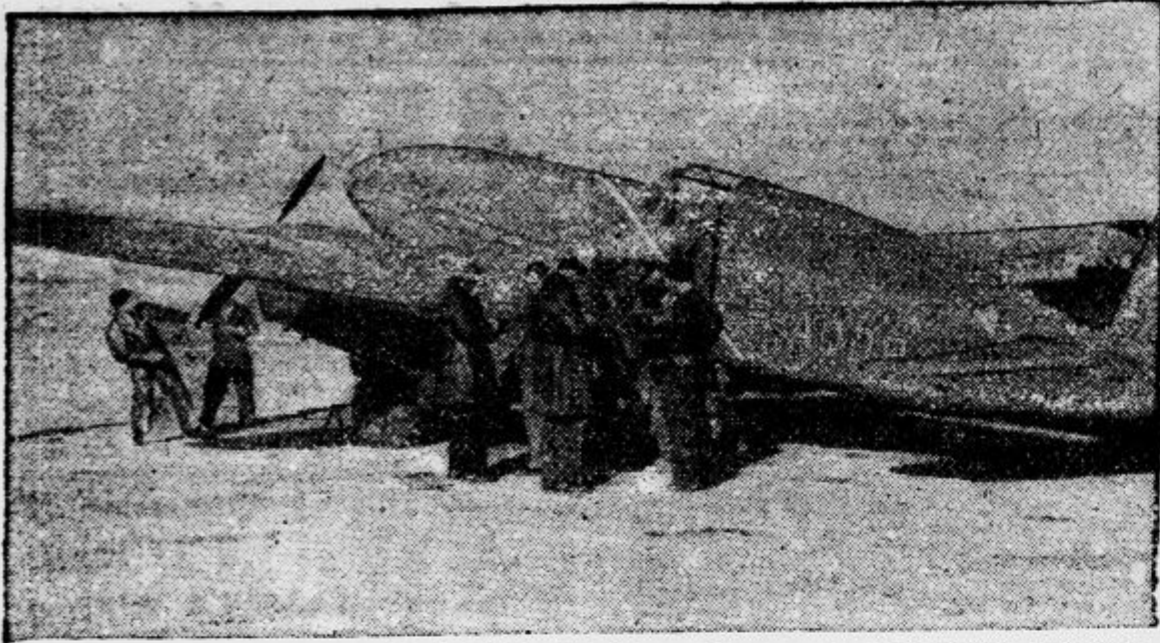
Maša zadušnica se bo darovala v tukajšnji frančiškanski cerkvi v nedeljo 4. aprila ob 8. ajutraj.

NOVO MESTO, 2. aprila 1937.

OČE in MATI

Poskus novega rekorda v zraku

Francoski letalec Rossi se bo te dni dvignil v zrak z novim Bleriotovim letalom. Njegov smoter je, zlomiti dosedanj vztrajnostni rekord v zraku. Rossi bo moral na ta način preleteti najmanj 5000 km, kolikor sta dosegla sedanja rekorderja v sklenjenem krogu, Američana Tomlinson in Bartles

Pomen plinske maske

Bolj ohranjanje morale nego zaščita življenja — Smrtne žrtve zavoljo kemije ne bodo posebno številne

Pod naslovom »Za plinsko masko in proti njej« je priobčilo glasilo nemške države zveze za zaščito zoper zračne napade, »Die Sirene«, članek, v katerem pravi med drugim sledeče:

Pred letom dni je dnevni tisk vsega sveta priobčil prve vesti o tem, da namerava Anglija opremiti vse svoje prebivalstvo s plinskimi maskami, pred nedavnim pa smo brali, da je državna tovarna v Blackburnu že začela izdelovati te maske. Sredi januarja je izdelovala že 150.000 mask na teden, sedaj se je ta proizvodnja menda že zvišala na 2 milijona kosov mesečno. 100.000 filtrov in milijon nekompletnih mask je bilo že prej na razpolago.

Angleži skušajo s tem na velikopotezen način rešiti problem, ki je v vseh ostalih deželah povzročil že ponovno živahne diskusije. Gre za problem, kdo potrebuje v vojni plinsko masko. V diskusijah so mnogi jemali to vprašanje zelo lahko. Nekateri so opisovali plinsko vojno v najbolj temnih barvah, drugi so dokazovali s pomočjo vremenske karte in računalna, da so zračni napadi s kemičnimi snovmi že v naprej brez pomena.

Obe naziranj sta nedvomno napačni. Pred vsem ne smemo misliti pri ocenjevanju plinske nevarnosti v bodoči vojni samo na kemične snovi, ki jih bodo uporabljali v zračni vojni in ki prehajajo v telo z dihanjem ter učinkujejo tam škodljivo, temveč je treba upoštevati tudi kemične snovi v kopni vojni, ki ogražajo vsak del telesa, s katerim pridejo v dotik bodisi v podobi brizgov ali v podobi par. Plinska maska štiti človeka popolnoma le proti primesim v zraku, ki bi prišle v telo z dihanjem, dočim je le nepopolno zaščitno sredstvo zoper snovi, ki ogražajo tudi zunanost človeškega telesa.

Ni treba dolgih dokazovanj, da bodo smrtne žrtve zavoljo kemičnih vojnih pripomočkov v bodočih vojnah v primeri z drugimi izgubami prav tako kakor v svetovni vojni maloštevilne, toda iz tega ne smemo sklepati, da lahko to nevarnost zanemarimo. Kolikšno škodo na zdravju in življenju bodo kemični zračni napadi povzročili, to se bo dalo oceniti vedno šele čez dolgo časa. Dosti odločilnejši za uspeh ali neuspeh takšnega napada pa bodo njegovi neposredni učinki na duševne sile prebivalstva. Tu utegnejo imeti večje ali manjše nadloge zavoljo majhnih količin kemičnih snovi, ki same na sebi še ne ogražajo zdravja, prav znatno ulogo. Takšne nadloge, ki imajo lahko velike posledice, je mogoče povzročiti z vsemi nam znanimi kemičnimi vojnimi snovmi, posebno pa z dražilnimi snovmi, ki že v najmanjši primeri v zraku lahko povzročajo najbolj neprijetne dražljaje in to davno prej, nego začnejo na resen način škodovati zdravju.

Če vse to upoštevamo, moramo priznati, da je pravočasna preskrba prebivalstva z zanesljivimi, praktičnimi zaščitnimi maskami velike važnosti, in pri tem gre bolj za ohranjanje morale, kakor za varovanje življenja in zdravja samega. Po drugi strani pa si je treba biti na jasnem, da sama plinska maska še davno ne rešuje vsega problema zaščite pred zračnimi napadi. Rešuje ga le delno in priprava zaklonišča zavoljo preskrbe z maskami ne postaja odveč.

Strašna smrt ameriške lepote

Kakor smo poročali, je te dni v New Yorku neznan morilec umoril Veroniko Gedeonovo, znano lepotic, ki je bila za model mnogim ameriškim umetnikom

Škandal na konjskih dirkah

Na nekem konjskem dirkališču pri Budimpešti so člani nekega aristokratskega dirkalnega kluba za veliko noč priredili dirko, ki se je končala s škandalom, kakršnega na madžarskih dirkališčih še ni bilo.

Ob neki specialni točki pri kateri so nastopili štirje jahači. So trije konji odvrgli svoje jockeye, izmed katerih so morali dva hudo poškodovana odpeljati v bolnišnico. Četrty konj je šel v redu skozi cilj in so ga proglasili za zmagovalca. Obiskovalci v prvem prostoru so mu nato priredili aplavz, ki je pa tako ogorčil obiskovalce drugih prostorov, da so začeli ljudi spredaj obmetavati s kamenjem in drugimi predmeti. Ko se je potem še razvedelo, da totalizatorjev stroj za stave zavoljo kratkega stika ni funkcioniral, se je bombardiranje obrnilo tudi proti totalizatorjevemu paviljonu in bi-féju. Nastal je splošen pretep, ki ga je policija ustavila šele čez uro. Predsednik plemenitasknega dirkalnega kluba se je nad temi dogodki tako razburil, da ga je zadel kap.

Najmodernejše nune

Praške uršulinke pričnejo v kratkem graditi najmodernejšo češkoslovaško srednjo šolo, dekliško gimnazijo, ki bo obsegala med drugim tudi vse naprave, ki ustrezajo današnjemu zanimanju za sport. V poslopju bo tudi plavalni bazen.

Z avtom k Čadskemu jezeru

Dva mlada italijanska plemenitaša, grof Martinoni Salvadego iz Brescije in grof Campello iz Rima sta z avtomobili prevozila razdaljo od Tripolisa do Čadskega jezera v Afriki. Njuno potovanje je imelo namen, najti najkrajšo pot med raznošenimi pokrajinama.

Izbrana četa francoskih letalcev

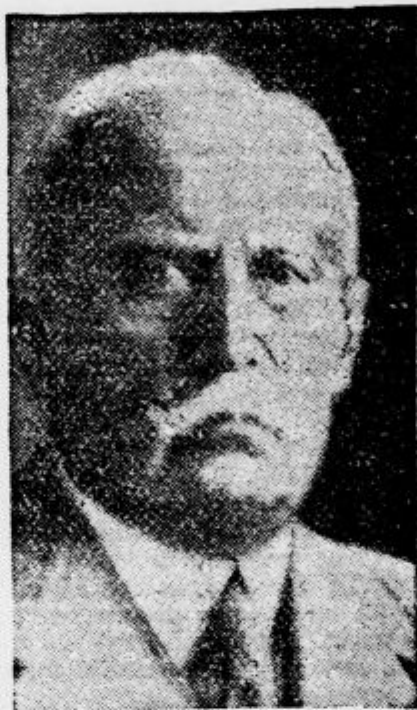
V francoski vojski nameravajo osnovati v bližnjem času posebno letalsko »imperialno gardo«. Namenjena bo čuvanju francoskih kolonij in bo sestojala iz letal vseh vrst, od najhitrejših lovcov do najtežjih bombnikov in vodnih letal. Za sedaj bodo osnovali dve brigadi, eno s sedežem v Reimsu, drugo s sedežem v bližini Marseillea. Prvi poveljnik te elitne letalske formacije bo René Fonck, ki je v svetovni vojni zmagal nič manj nego 75-krat nad sovražnimi letali.

Ruski polet v Arktido

Pod vodstvom letalca G. Golovina se je odpravilo dvosedezno letalo iz Moskve na velik polet proti Nansenovi deželi oziroma Rudolfovemu otoku. Pot do tja je dolga 4000 km. Na krovu so razen Golovina še dva mehanika, en krmar in radiotelegrafist. Na tem poletu hočejo proučiti bodočo arktično progo, ki bi vodila iz Moskve preko Arhangelska v Nansenovo deželo (bivšo Deželo Franca Jožefa). Letalo je opremljeno z vsemi mogočimi aparati in je sposobno letati tudi v arktičnih temperaturah.

Na Rudolfovem otoku, najsevernejši postaji sovjetskih polarnih raziskovalcev, obstoji že velika arktična naselbina z več stanovanjskimi poslopji in drugimi zgradbami, ki so namenjene znanstvenemu delu.

Pobotal se je

General Ludendorff, znani strateg iz svetovne vojne, se je te dni pobotal s kancelarjem Hitlerjem, ki se je že parkrat zamaš trdil, da bi dosegel spravo s propovednikom novega nemškega poganstva

Oglaševanje v Ameriki

Po računih nekega ameriškega strokovnega lista je prostor za oglaševanje v ameriških listih v februarju zavzel 9 odstotkov več prostora nego v januarju in 17 odstotkov več nego v februarju lanskega leta. Tudi iz tega je razvidno, da se položaj v ameriškem gospodarstvu boljša.

Luthrov naslednik

Nemška vlada je odpoklicala dosedanjega poslanika dr. Luthra iz Washingtona in je imenovala na njegovo mesto dr. Dieckhoffa, ki ima nalogo urediti položaj, nastal zaradi zadnjih izpadov njunorškega župana La Guardie proti hitlerjevski Nemčiji

Angleški manevri v Egiptu

Angleška vojska je pravkar dovršila velike vojaške vaje v egiptski puščavi. Na sliki vidimo bivšega komisarja v Egiptu, siru Milesa Lampsona, zdaj poslanika londonske vlade v Kairu, pri zemljevidu, na katerem zasleduje potek vojaških vaj britske armade

Gejše se klanjajo cesarici

Letošnji god japonske cesarice so obhajali na moč slavnostno. Pred mikadovo palačo so se zbrale gejše, ki so se poklonile vladarici

Nemški učenjak v kitajskem ujetništvu

Usoda raziskovalca Filchnerja

Kakor poročajo iz Pekinga, so znanega nemškega raziskovalca dr. Filchnerja pri prehodu čez mejo iz Srednje Kitajske v Kitajski Turkestan prišli in zaprli. Filchner se je mudil že dalj časa v ozemlju Kuku-norja in Čajdama ter študiral v teh krajih zemeljski magnetizem. Odvedli so ga v Hotan in je sedaj v rokah tamkajšnjih oblasti.

Doživljaj dr. Filchnerja spominja v marsičem na nevarne pustolovščine, ki jih je doživel v teh krajih Sven Hedin ob svoji zadnji veliki ekspediciji v Osrednjo Azijo. Južni del kitajskega Turkeстана, torej ozemlje, v katerem leži Hotan, je postal, odkar je izginil uporniški general Mašung-čen, ozemlje, skozi katero se umikajo tunganske čete. Filchner ni morda v rokah uporniških čet, temveč so ga ujeli Tunganci. Ti so na podoben način ujeli v zadnjih letih že več učenjakov. Doslej pa se ni še nobenemu učenjaku zgodilo kaj hudega, ker kažejo Tunganci vendarle nekaj razumevanja za evropske znanstvenike. Upati je, da bodo po nekaterih formalnostih ali po kakšni odškodnini tudi Filchnerja izpustili.

Filchner, ki se je proslavil posebno s svojimi poezdom preko Pamirja, »strehe sveta«, je ta čas že v tretjič na Kitajskem. Raziskuje pred vsem zemeljske magnetne razmere. Že za svoje druge ekspedicije je v avgustu 1927. izginil. Takrat so govorili, da so ga na tibetski meji umorili z nekim ameriškim in angleškim misijonarjem vred. Izkazalo pa se je, da so zadržali njegovo karavano, ki je potovala skozi brezvodno puščavo Gobi. Sam dalai-lama se je takrat zavzel zanj, da so ga izpustili. Kmalu nato se je vrnil v Evropo s edinstvenimi kartografskimi in filmskimi posnetki.

Zločin zaljubljenega starca

74-letni trgovec Luigi Maccari iz italijanskega mesteca Casalatica, ki je obdvojeval ženo pred nekaj meseci, se je smrtno zaljubil v 20-letno lepotic Katarino Scottijevo. Mlada žena pa ni marala za starca, tem bolj ker je že imela zarobenca, s katerim bi se morala te dni poročiti. Ko je pred nekoliko dnevi s svojo sestro stopala k župniku, da bi naročila odkice, jo je Maccari pričakal v bližini pokopališča. Nenadno je planil s ostrim bodalom nanjo in ju je tako težko ranil, da sta se zgrudili mrtvi. Mož je potem še nekaj časa ves pobesnel zabadal orožje v truplo lepe Katarine. Potem je pobegnil. Ko so ga oorožniki le prišli, se je izkazalo, da je bil zblaznel.

Obnovljen pouk v Tayloru

Iz New Londona poročajo, da so obnovljena dela na šolskem poslopju, ki ga je raznesla eksplozija plina, že toliko napredovala, da so obnovili pouk vsaj v omejenem obsegu. Pred začetkom šole so učitelji učencem predložili tragiko dogodka, ki je zahteval 413 žrtev. Ko so učence klicali z imeni, se je od prejšnjih 1200 gojencev odzvalo samo 278 otrok. Mnogo ranjenih šolarjev je še v zdravniški oskrbi.

Zločin histerične ženske

Ločena žena čl. štabnega častnika je ustrelila moža tik pred začetkom obravnave na sodišču

Kratko pred pričetkom razprave v tožbi, ki jo je vložil nek češkoslovaški rezervni štabni stotnik, da bi dosegel razpoko, so te dni pred sodno dvorano v Prazi padli strelji. 41-letna stotnikova ločena žena Ružena Ročková je bila oddala več streliv proti njemu. Dve uri pozneje je 49-letni štabni stotnik umrl, žena, ki je dobila po svojem dejanju napad histerije, pa so oddali v preiskovalni zapor.

Stotnik Jožef Roček se je poročil pred kakšnimi petnajstimi leti. Zakon je postal kmalu nesrečen, kajti žena je bila zelo histerična. Stotnik, ki tega življenja ni mogel več prenašati, je zahteval ločitve, ki jo je sodišče izreklo l. 1925.

Ročková izvira iz zelo imovite družine. Oče ji je dal za dolo 200.000 Kč, a ko je umrl, ji je zapustil še večje imetje in hišo. Po ločitvi se je prizadevala na vse načine, da bi svojemu možu življenje čim bolj zagrenila. Neprestano ga je zasledovala in vlagala proti njemu ovadbe in tožbe. Razpisno življenje ji je na zadnje požrlo imetje, a če, prav so se pojavljale materialne skrbi, je zasledovala samo ta smoter, da bi svojemu ločenemu možu čim bolj škodovala.

Dvonaštrpni avtobus v plamenih

Na neki cesti v Londonu se je hotel vozač nekega dvonaštrpnega avtobusa izogniti majhnemu dečku, ki se je nenaadno pojavil pred vozilom. Pri tem se je avtobus prekučnil, bencinski rezervoar se je vnel in hipoma je bil avto v plamenih. V vozu je bilo dvajset oseb, ki so bile skoraj vse močno poškodovane. Otrok, ki je s svojo nepazljivostjo povzročil nesrečo, so se plačali leto tako prišli in ga smrtno ožrgali.

Kanadske petorčice milijonarke

Kanadske petorčice spadajo, kakor javlja uradna vest kanadske vlade, med najbogatejša dekleta v deželi. Že po dosedanjih dohodkih je vsaki zagotovljena dola nad milijon dolarjev. Denar ki ga bo upravljala do njih polnoletnost vlada, izvira večinoma iz pogodb s filmskimi in reklamnimi družbami.

Namestnik Litvinova

Ruska vlada v Moskvi je reorganizirala svoje zunanje ministrstvo v tem smislu, da je odstavila dosedanjega namestnika komisarja za zunanje zadeve Krestinskega in postavila na njegovo mesto ruskega poslanika v Parizu, Potemkina. Potemkin je eden izmed redkih ruskih diplomatov nežidovskega pokolenja

Od l. 1925. do zadnjega časa je vložila proti njemu nič manj nego 49 tožb in ovad, ki so bile brez podlage. Zavoljo tega je imela neprestano opraviti s sodnijo in ker je pred kratkim želela še nekega sodnika, so jo obsodili na šest mesecev ječe. V zakonu z Ročkom je imela sina, ki živi danes 12 let in ki ga je zanemarjala. V interesu te, ga sina, ki ga vzgajajo danes v nekem brnskem internatu, je stotnik na zadnje vložil predlog, da bi postavil njegovo ženo pod kurateljo, v ostalem pa da bi izrekl popolno razpoko njegovega zakona. Razprava o tem bi se morala vršiti te dni. Četrty ura pred začetkom razprave so na hodniku padli strelji, ki so zgrešenemu zakonu na popolnoma drugačen način napravili konec.

ANEKDOTA

Adolfa von Menzla so večkrat vprašali, zakaj se ni oženil. Sihar je vesele odgovoril: Srečal sem malo žensk, katerim bi bil voljan postati mož in še manj mladih možkih, katerim bi hotel biti oče.

VSAK DAN ENA

»Upam, da se zdaj ne boš več pritoževal, da je mleko zmešano z vodo.«

Kulturni pregled

Ante Trstenjak razstavlja v Pragi

Stik naših umetnikov s Prago so bili prva leta po vojni vsakomur živahnejši kakor zadnje čase. Tudi slikarji in kiparji, ki so študirali na praški akademiji, so se Pragi bolj ali manj odtujili. Po večini so ostali doma in se tu razvijali, če pa so hodili v tujino, je bilo malokoga pot zanesla v Prago. Nekateri od gojencev praške akademije so se sicer takoj po končanem študiju predstavili češkemu občinstvu, toda pozneje, ko so umetniško dozoreli, niso tu več razstavljali. Le dvakrat smo dali Čehom priliko, da se v večjem obsegu seznanijo z modernim slovenskim slikarstvom, l. 1924 v Hodoninu in l. 1927 v Pragi. Zadnja razstava je doživela neuspeh (prim. Dobidovo poročilo v Ljubljanskem Zvonu l. 1928), slovenski impresionizem ni takrat več vzbudil zanimanja češke umetniške javnosti, ki je zelo razgibana in vajena prav ekstremnih struj.

Od slovenskih slikarjev, ki so študirali po vojni na praški akademiji, je ostal v Pragi samo Ante Trstenjak. Po bivanju v Parizu, Lužici in doma se je vrnil nazaj in se tu uredil svoji doma. Lani je prinesel »Jutro« moji razgovor s Trstenjakom in višje iz njegove umetniške delavnice, zato ne bom sedaj podrobneje govoril o njegovi delu. Hočem le opozoriti na njegovo razstavo, ki je bila odprta 24. marca v Mazačevem umetniškem salonu »Elanc« v Spaleni ulici.

Družabni sistem

dr. A. Gosarja

Slovenska sociološka literatura je so razmeroma lepo razvita. Od Krekovega »Socializma« preko Ušeničnikove »Sociologije«, Knafličevega »Socializma«, Prepeluhovih »Naših socialnih problemov« in »Problemov malega naroda« sega še neobdelana bibliografija slovenske književnosti o družabnih vprašanjih v povojno dobo. Tu se začnejo domača in svetovna konjunktura zanimanja za družbo in njen nadaljnji razvoj, obdobje, ko se cela vrsta teoretičkov in publicistov bavi s socialnimi problemi. V prevodu izhajajo tudi dela tujih sociologov in političnih teoretikov.

Z drugim delom spisa univ. prof. dr. Andreja Gosarja »Za nov družabni red« (il., str. 98, izdala Družba sv. Mohorja v Celju kot 9. zvezek svoje Znanstvene biblioteke) je bilo zaključeno delo, ki je doseganje najobsežnejši slovenski dosežek v literaturi o sodobni družbi. S svojim spisom je dr. Gosar izdelal in znanstveno utemeljil celotni sistem krščanskega sociološkega aktivizma in tako teoretično dovršil delo, ki ga je pri nas začel pokojni Janz Evangelist Krek. Tudi v drugih, večjih literaturah bo težko najti kaj enakovrednega in tako izčrpnega, kakor je celotni spis dr. Gosarja. Ne glede na meritorno presojanje tega sistema in na kritiko idejnega izhodišča, ki je vodilo pisca pri njegovem četrtem delu, moramo objektivno ugotoviti, da pomeni spis dr. Gosarja že zaradi svoje sistematike in metodnosti obogatitev naše znanstvene literature.

Podrobnejša ocena dr. Gosarjevega dela bo pridržana strokovnim peresom in revijam. Kulturna kronika se mora omejiti samo na informativni prikaz dela, ki je svetovnonazorsko in socialnonazorsko sporno, ki pa predstavlja celoten sistem sociološkega mišljenja in mora nujno zanimati vse, ki se s teh ali onih vidikov bavijo z istimi problemi.

Medtem, ko je dr. Gosar v prvem zvezku opisal modroslovne, etične, sociološke in gospodarske osnove svojega sistema, je največje del svojega spisa, namreč drugi zvezek, posvetil ciljem in potem družabne preobnove v duhu krščanskega sociološkega aktivizma. Osrednje jedro ne samo tega spisa, marveč sploh vsega sistema je kompleks problemov, ki se imenuje obča blaginja.

V prvem poglavju razpravlja pisec o blaginji na splošno, v njenem subjektivnem in objektivnem smislu ter razglablja vzroke različnega pojmovanja blaginje. V drugem poglavju se bavi s spreminjanjem, predvsem z naraščanjem potreb in njegovim vplivom na blaginjo, v nadaljnjem poglavju pa razvija pojme, obseg in vnanje znake obče blaginje. Glede na življenjsko prakso so posebno zanimiva naslednja poglavja: o razkošju, modi in alkoholizmu, o etičnem in družabnem pomenu blaginje, o družbi in skrbni za občo blaginjo.

Nato razglablja pisec pogoje obče blaginje in sicer: a) splošne (umška in moralna zrelost ljudi, občestvena preureditev družbe vobče), b) podružabljenje gospodarstva (svoboda in vezanost v gospodarstvu, stanje in razvoj smeri moderne gospodarstva, od neurejenega mednarodnega gospodarstva k pravemu narodnemu gospodarstvu, o podružabljenem gospodarstvu, o podržavljenju in komunalizaciji gospodarstva, o vprašanju kolektivizacije važnejših produktivnih sredstev in podjetij, o trgovini, denarju in kreditu v podržabljenem gospodarstvu in o njega organizaciji). V nadaljnjem piše o občestveni preureditvi političnega življenja, pri čemer se bavi s kritiko moderne demokracije in postavlja samoupravno načelo za temelj občestvene politične ureditve. V naslednjem delu zvezka razpravlja pisec o gospodarski in politični premoči velekapitala, o porazdelitvi in omejitvi zemljiške posesti in zasebnega veleposjedništva, nato pa prehaja k

Razstavo je otvoril docent dr. Julius Hel denreich, ki je v svojem krasno zasnovanem govoru označil razvojno pot našega umetnika, njegove stike s češkim slikarstvom in povdaril umetniško vrline njegovih del. Priznal je, da so češko-slovenski kulturni stiki baš na umetniškem polju najlepši, zato je Trstenjakova razstava velika dogodek za prijatelje Slovencev in češko kulturno javnost sploh. Na otvoritvi je bilo navzočih neobičajno mnogo praških Slovencev in čeških kulturnih delavcev. Razmeroma majhen Mazačev salon je bil prelo, sen, da bi bil sprejel hkrati vse goste in marsikdo si je žele po otvoritvi ogledati najnovejši Trstenjakove slike.

Razstavljenih je okoli trideset slik, ki so nastale v teku zadnjih let umetnikovega bivanja na Češkem, nekatere od njih pa so bile zasnovane doma. So to motivi iz Kamniških planin in Preklete in dva ali tri iz Dalmacije. Največjo pozornost vzbujajo motivi iz Krumolova na Češkem in — iz Pragi. Dasi Trstenjak živi že tako dolgo v Pragi, je ni došel slikal. Preveč je navezan na svoj rojstni kraj in ko je slikal drugod, se je ustavljal običajno le v krajih, ki so ga spominjali na dom, ali pa tam, kjer je lahko dal izrazu svojemu občutju. Še vedno ga najbolj mika voda — in prav zares je nekaj čudovitega v njegovih slikah vodnih zrcal. Nekaj tajinstvenega je v njih, sanja in hrepenenje, čutiš globino, vendar pa te bolj od nje mika odsev neba na njeni površini. V žali je zadnjič pripomnil slikar, da ga bo mogoče nekoč zvabila k sebi. Tudi v Pragi si je izbral vodo in sicer »Čertovsko« (Hudčev otok) na Mali Strani, ki so jo slikali že mnogi umetniki, toda Trstenjak je jo podal na samo njemu svojstven način.

Na splošno lahko samo potrdimo, kar je bilo že rečeno o Trstenjakovih novostih, ki jih da so izraz zrelega umetnika, ki je našel svojo pot in ki se ne pusti vplivati od raznih modernih ekstremnih struj, je pa klub temu sodoben. Od mnogih sodobnih slikarjev, ki pretiravajo slikarsko izražanje, ga loči predvsem solidno znanje slikarskih tehnik. Umetnost pojmuje resno, ker je pravi umetnik, zato bo šel vedno naprej v svojem mirnem razvoju in ne bo nikoli obital v položaju, odkoder ne bi bilo izhoda in kjer bi bila prisiljena njegova umetniška moč da uvene.

O. B.

Zadnje poglavje se tiče problemov organizirane borbe za občestveno preureditev družbe, pri čemer podrobno razpravlja o vlogi prosvetnih, združinskih, stanovskih, strokovnih in političnih organizacij delovnega ljudstva.

Še ta oris vsebine pričuje, da je dr. Gosar v svojem obsežnem spisu »Za nov družabni red« izčrpan, dasi s svojega idejnega zrelšča obdelal vse kompleksne sodobnih družabnih problemov. Ob takem delu se mora zaustaviti ne le izobrazene iz dr. Gosarjevega idejnega tabora, marveč tudi vsakdo drug, v kolikor se hoče intenzivneje baviti s problemi te vrste, ki tvorijo najbolj grozdni del sodobne problematike. Njih osvetlitev v raznih zornih kotov je eden izmed pogojev za boljše razumevanje in uspešnejše reševanje problema obče blaginje, ki je gibalna sila celotne družabne problematike.

Zapiski

Češko prisnanje slovenskemu manštvu. Kn. Najstarejša češka znanstvena institucija Češka kralj. akademija nauk je imenovala za svojega dopisnega člana našega uglednega zgodovinarja, univ. prof. dr. Milka Kosa.

V članku »Veliki prezident« (»Jutro« 2. aprila) je tiskarski škrtar v šestem odstavku deveti vrsti zapustil smiselno napako: namesto nemara najbližji državnik čitaj pravilno: nemara najmlajši državnik.

Življenje in svete princeze v prihodnji številki z dne 10. aprila, ki bo izšla kot priloga ponedeljskemu »Jutru«, članek o žilavskih slunjah »Živali« svarijo Slovence, nadaljevanje povesti Ivana Potrča »Zgodba o šumki in smislu življenja«, nadaljevanje duhovitega potopisa dr. Antona Debeljaka »En mav čez izaro, en mav čez gmajnice« in Dumasovega romana »Trije mušketirji« z Norrentrandersovimi ilustracijami. V rubriki iz literarnega sveta poroča P. Karlin o glasbenem romanu Pierre Benoit's »Les Compagnons d'Ulyssee«. Rubrike Tehnični obzornik, Praktične novote, Uganke in Šah zaključujejo številko, ki ima poleg navedenih člankov in raznega drobiža še obilo ilustracij. Zahtevajte povsod ponedeljsko »Jutro« z »Življenjem in svetom«.

Mednarodna tekma za petje, violino in čelo na Dunaju. Državna akademija za glasbo in predstavljajočo umetnost na Dunaju priredi pod častnim pokroviteljstvom avstrijske zvezne vlade in dunajskega župana v okviru dunajskih slavnostnih tednov v času od 7. do 19. junija 1937 mednarodno tekmo za petje, violino in čelo na Dunaju. Veliko mednarodno razpisništvo pod predsedstvom najpomembnejših domačih in inozemskih umetnikov bo razpisalo o tek. movanju sodelavcev. Smotek tekme obstoji v prvi vrsti v tem, da mladim ne še ali samo malo znanim umetnikom jkriši pot v javnost in da pri izbirnem izpitu nudi zmogljivim tekmovalcem priložnost, da v okviru javnih glavnih izpitol in zaključnih koncertov pokažejo svoje znanje in največje v nagradah in diplomah priznanje za svojo posebno glasbeno sposobnost. Prospekti te prireditve se dobijo pri avstrijskem konzulatu v Ljubljani. Prihaja udeležencev sprejema najpozneje do 15. maja 1937 pisarna državne akademije za glasbo in predstavljajočo umetnost, Wien, III., Lothringerstrasse 18, ki je tudi pripravljena izrčno odgovoriti na vsa vprašanja, glede tekme.

čeva c., »Banja« Miklošičeva c. in v Unionski trafiki.

Prvenstvo II. razreda

V tekmah za prvenstvo II. razreda se srečata jutri ob 9. odg. ob 10.30 na jrišču Mladike na Kodljevem Mars in Korotan ter Mladika in Jadran.

V srečanju Marsa s Korotanom prorokujejo poznavalci zmago prvega, ki bi si s tem izvojeval dovolj velik naskok za dosego prvega mesta. Korotan je močno spreminil svoje moštvo in ni izključeno kakršnokoli presenečenje. Mnogo zanimivejši kot prvo pa bo srečanje Mladike z Jadranom. Jeseni je bila igra med tema dvema moštvoma neodločena, pa je povsem razumljivo, da so se Trnovčani sedaj zagrizli za bodo odnesli s Kodljevca obe točki. Vendar pa tudi Mladika gotovo ne bo držala križem rok, kar pomeni, da bo ta tekma zelo zanimiva in napeta.

Vstopnina za obe prireditvi je propagandno nizka.

S P O R T

Jutri torej — veliki dogodek

Gradjanski in Ljubljana v borbi za točke v ligi

Za jutrišnjo tekmo Ljubljana—Gradjanski vladu po vsej Sloveniji veliko zanimanja. Ze dolgo nobena tekma v zgodovini slovenskega nogometa ni toliko razgibala sportnih množic kot nedeljska. Prijavljeni so sportniki iz Škofje Loke, Kranja, Radovljice, Kamnika, in povsod drugod, tako da bo jutri na igrišču ob Tyrševi cesti prava revija ljubiteljev nogometa. In najbrže tudi lepo število prijateljev Gradjanskega!

Trener Ljubljane je določil za to važno tekmo naslednjo postavo: Logar, Jug, Bertonec I., Sočan, Pupo, Bonceli, Janežič, Slapar, Lah, Bertonec II., Zemljič. Moštvo Gradjanskega, ki prispe svecer z brzim vtiakom, bo nastopilo v postavi, ki je pregazila dunajsko Admido.

Ker je pričakovati, da bo pri blagajnah jutri velik naval, čeprav jih bo pet, se naproša ljubljansko sportno občinstvo, da si nabavi vstopnice v prodaji. Sedeži in navadna stojišča se dobijo pri »Alpinu« Tyrševa c.

V nekaj vrstah

Dunajska Admira je po velikonočnem gostovanju v Zagrebu, pri katerem si je Gradjanski ovcuval slavo z znanim rezultatom 4:0, odšla v goste še v Borovo, kjer je v torek začela proti tamkajšnji ekipi SK Bate. Ta nasprotnik je bil za Dunajčane slednjič le prešibak in so nad njim z lahkoto zmagali s 6:1 (3:0). Občinstvo, ki ga je bilo nad 2500, je bilo nad igro zelo navdušeno.

Vodstvo SK Ljubljane je za binokostne praznike sklenilo dvodnevno gostovanje svoje enajstoročnice v Plzinu, kjer bo SK Ljubljana nastopila na jubilejnim turnirju »Češkega leva«, ki praznuje takrat 35-letnico obstoja. Plzenski nogometaši bodo potem prve dni julija vrtnili tekmo v Ljubljani in po možnosti odigrali še eno prijateljsko tekmo z enim izmed obmorskih klubov.

Službene objave LNP

Službeno št. 10, 15. seja u. o. dne 24. t. m. 1. Odobri se predlog predsednika glede reorganizacije JNS ter se dostavi g. Klemenčiču, zastopniku LNP v odboru za reorganizacijo JNS. — 2. Zagorska in hrastniška kluba se pismeno povabijo, da pošljejo svoje predloge glede sestave O. O. Trbovlje. — 3. Na prošnjo Kranjske s 24. podsaveznih pravil, točka 17. odobri nastop igralcema Zgurju Aleksandru in Malcu Antonu na mednarodnih tekmah dne 28. in 29. t. m. — 4. V zadevi Retje zoper g. Božiča, glede delegiranja sodnika za tekmo Trbovlje—Retje 7. t. m. se zaslusijo priče, ki jih predlaga g. Bostič, da se dožene, ali je bil g. Bostič upravičen javiti s. o. LNP sporazum glede sodnika za tekmo. — 5. Vzame se na znanje ostavka člana O. O. Celje g. Vebeta in se na njegovo mesto imenuje g. Pfeifer Josip. — 6. Prošnji

nam. — 17. Zabeleži se sprememba tajništva Maribora: tajnica g. Konč Pavlica, Prešernova 32-a. — 18. Obveščajo se vsi klubi, ki so prijavi priprave k blagajniškimi izpitom, da bodo prejeli rešitve naravnost od blagajnika LNP, ki je trenutno službeno odsoten. Službeno št. 11, 23. seja p. o. dne 24. marca. — 4. Zavrne se prošnja Ptuj za odg. otv. njegovih prvenstvenih tekem, ker ni na razpolago terminov. Ptuj naj se ev. sporazume z Dravo glede igranja tekem na njem igrišču in naj v roku treh dni sporoči rezultat dogovora. — 5. Verifikacije igralcev: s pravico nastopa dne 3. aprila t. l. za Maribor: Borovka Robert, Jager Adolf, Smola Feliks; za Rapid Lešnik Egidij, Pavalec Alojz, Sadek Ivan; za Celje: Južna Bruno, Kaufmann Franc, Pleterski Ladislav, Vedenik Franc; za Reko: Lenarčič Drago, Lavrenčič Josip; za Moste: Teržič Ratko; za Mengeš: Lipar Janez; za Slavijsko: Gašpur Franc; s pravico nastopa 24. junija in 24. septembra t. l. za Celje: Jan Rafael; za Kovinar: Jakše Anton, Čitara se: za Celje: Ocvirk Franc; za CSK Tapavica: Djordje s tem, da bo sledila verifikacija po odgovoru C. K. J. n. s. — 6. V roku treh dni po objavi imata dostaviti savezni izkaznici z odjavnica: Jugoslavija za Jana Rafaela, Svoboda-Lj. za Jakšeta Antona. — 7. Registrirata se vezavi po g. 8. III: Pavlica Alojz, Podgajšek Josip, oba za Mars do 31. dec. 1940. — 8. Na podlagi sodniških poročil se predajo k. o.: Karž Rajko, Slovan, Mikec Marjan, Svoboda-Lj., Tlačar Boris Maribor; s takojšnjim suspenzom se predajo k. o.: Trček Ivan, Drobež Lado, oba Mars, Golinar Ivan, Železnikar. — 9. U. o. se predajo: Mars zaradi prekinitve tekme 19. t. m. Amater zaradi neredov na igrišču 14. t. m. službujoča štrkelj in Zupančič, ker nista pravocasnoma ali sploh ne poslala poročil o tekmah. — U. o. se odstopita prijavi Reke in Jadrana. — 10. S. o. se predajo ss. Erlich, po prijavi Reke, Benedičič zaradi igranja juniorske tekme v slabem vremenu, Nemeo L. po prijavi Lendave.

11. Iztebejo se pari in termini za finalna tekmovalja v I. razredu: 11. aprila Olimp—Železnikar, X-Amater; 18. aprila

Ponarejalec in krivoprišežniki pred sodniki

Zadolžnico na račun pokojnega moža naj plača vdova

Ljubljana, 2. aprila. Danes se je pred malim kazenskim senatom, ki mu je predsedoval s. o. s. Rajko Lederhas in sta kot prisodničnika fungirala s. o. s. gg. Ivan Kralj in dr. Žigon, vse dopolne razvijala zanimiva razprava močno značilna za naše podedežlo življenje in njegovo moralnost, čeprav se morda življenje tam ne odigrava povsod v tako drastičnih in do viske prignanih vseh mnogih vzrokih in gibalnih silah takega življenja, kakor ga je baš današnja razprava razkrila.

Na zatočni klopi pred sodniki so sedeli štirje obtoženci iz Nevelj pri Kamniku: glavni obtoženec, ki mu je obtožnica pripisovala vdolilno vlogo pri vseh kaznivih dejanjih, kateri so bili obtoženi, je bil 36-letni posestnik in tovarniški delavec Jurij Klemenc, katerega je obtožnica dolžila prestopa in zločinstva naprave lažne listine, zločinstva zoper pravosodje in prestopka prevare. Z njim v zvezi pa so bili obtoženi še 39-letni tesar Peter Vomberger, 38-letni delavec Franc Zamljen in 26-letni posestnik Janez Grkman prestopka naprave lažne listine in zločinstva zoper pravosodje. Slednji trije so se branili iz prostosti, glavne obtožence pa je paznik privedel iz preiskovalnega zapora, katerega je protijemu odredilo državno tožilstvo, ker je bila nevarnost, da bo s prigovarjanjem vplival na izpovedi soobtožencev in zaslišanih prič.

Vse tri obtožence je branil proti obtožbi državnega tožilca dr. Fellaherja kamniški odvetnik dr. Zvoljek, interese zasebne udeleženke Marije Svetčeve iz Nevelj pa je branil odvetnik dr. Trampuž iz Kamnika.

Greh rodi greh

Obtožnica obširno navaja, kako so obtoženci, potem ko so enkrat zagrešili kaznivode dejanje, dosledno vztrajali pri prvi pogreški in z vztrajnostjo prili na svoja ramena nove.

Prva v vrsti je bila, da so napravili lažno domačo listino v namero, da bi se kot prava uporabila, in sicer zadolžnico s podpisom sedaj že pokojnega posestnika Jožeta Svetica iz Vrhnolja pri Kamniku, v kateri le ta priznava, da je današnjemu obtožencu Klemencu dolžan 29.360 Din. z obrestmi vred pa 44.113 Din.

To ponarejeno zadolžnico, ki naj bi bila pravilno spisana l. 1931., je nato l. 1935. Klemenc predložil pri okrožnem sodišču v Ljubljani, ko je svojo taščo Marijo Svetcovo kot prevzemnico zapuščine po njenem pokojnem možu v civilnem postopku tožil na izplačilo terjatve. Na predloženi zadolžnici so bili kot priče podpisani ostali trije obtoženci, ki so v Ljubljani pred sodiščem tudi potrdili pod prisjgo, da je predložena zadolžnica pravilna. Ker pa je na podlagi v omenjeni civilni pravi izvedenih dokazov in po mnenju izvedenca za pisavo prof. Koželja nastal sum, da je predložena zadolžnica, ki je bila važna za odločbo v sporu, lažna in da so bila lažna tudi pričevanja sopotpisnikov zadolžnice, je civilno sodišče prekinilo postopanje in je vso zadevo izročilo državnemu tožilstvu v Ljubljani v svrhu presoje.

Na podlagi preiskave v tej smeri zatrjuje obtožnica, da je bil na predloženi zadolžnici pristen le podpis pokojnega Svetica, ostala vsebina na listini pa je bila po mnenju izvedenca napisana šele kasneje, ko je storilec zadržal prvotno vsebino, za katero je podpis veljal. Sledovce prvotne vsebine je mogoče poznati med tekstem nove.

Obtožnica na nadalje dolži Klemenco, da je razen svojih današnjih soobtožencev akusl že pomladi l. 1932. zavestil Francu in pok Antona Dolarija, l. 1935. pa še Karla Ulja h krivemu pričevanju, da so mu Svetčevi res dolžni in je za nagrado tudi še obljubil vsakemu tisočak.

Končno dolži obtožnica Klemenco še prestopka prevare, ker je laži v tožbi proti Mariji Klemencičevi pri ljubljanskem civilnem okrožnem sodišču lažno zatrjeval, da mu je pok. Svetič dolgovljal in se je poslužil v dokaz za svoje terjatve tudi lažne zadolžnice, s čimer je poskušal zavesti sodišče v zmoti, da bi Klemencičev obdolžil v plačilo fete vsote.

Med razlogi obtožbe

navaja obtožnica, da so Vomberger, Grkman in Zamljen pri zaslišanju pred civilnim

Amater-Olimp, Železnikar-X; 25. aprila X-Olimp, Amater—Železnikar; 9. maja Železnikar-Olimp, Amater-X; 23. maja Olimp—Amater, X—Železnikar; 26. maja Olimp-X—Železnikar—Amater. Pri tem je označen s X drugoplasirani klub iz mariborske skupine. Obenem se za primer, če se plaštra v finale Celje, v izogib dvojnih tekem spreminjajo pari v 1., 2., 4. in 5. terminu tako: Amater—Celje, Celje—Železnikar, Celje—Amater in Železnikar—Celje. — 12. Verifikacija tekem 14. marca: Amater-Reka 1:0, Slovan-Kranj 2:6, Olimp-Hermes 5:2, Maribor-Atletid 2:0, Celje—Železnikar 3:1, Svoboda-Mladika 1:2, Jadran-Grafika 1:0, Slavijska-Korotan 2:1, Moste-Mars 2:4, Kamnik-Domžale 2:2, Reka Ljubljana jun. 0:13, Svoboda-Korotan jun. 0:3 p. f. Slavijska-P: Gradjanski 1:2. — 13. Za določitev začeta tekem v mariborski skupini II. razreda se bo po upešoval pred gledalci člana p. o. g. Ilvarja A., če klubi ne javijo sproti svojih želja. Peric, l. r.

Službeno iz LNP. Dodatno k objavam s seje p. o. 24. marca se objavlja, da je jutri ob 15.30 določena tudi prvenstvena tekma Zalog: Kamnik na igrišču Zalog, službujoči Bogdan, rediteljstvo Zalog.

SK Ljubljana: Postava moštva, ki igra proti Gradjanskemu, je objavljena v oknu tajništva. Za vse navedene igralce bo sestanek drevi ob 19.30 pred kavarno Emono. Obveščajo se vsi aktivni igralci, ki ne igrarajo v nedeljo niti v glavni niti v predtekmi, da morajo biti najkasneje ob pol 14. na igrišču. Pozneje ne bo vstop dovoljen brez vstopnice nikomur.

SK Jadran, plavalna sekcija, pozivlje svoje članstvo, da se udeležijo občnega zbora v soboto 3. t. m. ob 9. v prostorih gostilne g. Sokliča. Udeležba strogo obvezna! Zbirališče članstva ob ½ 8. pred trnovsko cerkvijo.

SK Svoboda (Ljubljana). I. moštvo naj bo jutri ob 9. na igrišču Hermesa.

SK Zalog. Za jutrišnjo tekmo proti Kamniku naj bodo igralci na igrišču ob 15. Junijorji igrarajo predtekmo ob 14. Opombe s seboj! Igralci ki so določeni za verifikacijo, naj takoj dostavijo potrebno. Bodite točni!

sodiščem trditi, da je bila zadolžnica napisana in podpisana neke nedelje l. 1931. v gostilni pri Petru v Kamniku med osmo in deveto uro zjutraj. Na podlagi podatkov orožniških poizvedb in izpovedi treh prič ter pokojnikovih dveh sinov Francu in Karla pa je bilo ugotovljeno, da je bil pokojnik v tistem času, ko naj bi izstavil sporno zadolžnico, s svojima sinovima po opravičkih z vozom v Trojaneh. Zaradi tega bi bilo še tehnično popolnoma nemogoče, da bi se ob tistem času z današnjim obtožencem Klemencem pogovarjal o svojih dolgovih pri kozarcu vina v Petrovi gostilni.

Nasprotno pa je Zamljen zanikal in celo izstavil pismeno izjavo nepristranski priči v tej pravdi, Francu Jereli, da mu ni nič znanega o kakš Svetčevi zadolžnici nasproti Klemencu. Jerela se je namreč po naročilu ravnatelja Kmetijskega hranilnega in posojilnega doma v Kamniku pri Zamljenu zanimal, če ima Klemenc, ki je bil temu zavodu dolžan, res kaj terjati od Svetčevih. Isti Zamljen pa je tudi neki drugi priči ob prijli, ko je bil povabljen od sodišča k pričevanju, dejal, da tedaj ni bil v gostilni s Svetcom in Klemencem in da tudi ni ničesar podpisal.

Dva, ki sta pokojnikov denarne razmere najbolj poznala, sta bila njegova žena Marija in Franc Hočvar, pri katerem je bil pokojnik vsakodneven gost. Ta dva sta tudi pred sodiščem skladno izpovedala da je sicer pokojnik res nekaj dolgovljal svojemu zetu Klemencu, da pa mu je ves dolg povrnjl že do l. 1937. Noben izmed treh prič pa ni vedel povedati kaj o posojilu v znesku 45.000 Din, ki naj bi ga bil Klemencu po njegovem lastnem zatrjevanju dal svojemu tastu l. 1924. O tem je vedel povsodaj le Klemenc sam in je pred sodiščem zatrjeval, da tega dolga, ki mu ga je Klemenc potrdil s sporno zadolžnico, v zapuščinskem postopanju ni prijavil zaradi tega, ker se je dedinja Marija Svetčeva po moževi smrti obvezala, da bo ta dolg izplačala. Obtožnica pravi, da toditve, navedene v razlogih, niso verjetne, ker je bil Klemenc še pred zapuščinskim postopanjem v sporih s Svetčevim družino in ga je zaradi tega tudi njegova žena Marija, Svetčeva hči, zapustila že l. 1930. in odšla na svoj dom. Po njenem odhodu je hodil Klemenc pogosto razgrajati pred Svetčevim hišo, nikoli pa ni omenjal, da ima še kaj terjati. Pač pa je Francu Hočvarju in Janezu Grabnarju izrecno rekel, da mu je pokojnik že ves dolg izplačal in se je celo pohvalil, da ga je »fejet navil«.

Tudi Klemencičeva žena Marija ne ve ničesar o posojilu iz l. 1924., torej iz časa, ko je še živela pri svojem možu. Precej točno pa se spominja, da je njen mož tedaj iz denarja, ki ga je dobil od prodaje svojega posestva v Hribih, porabil skoro polovico za razne manjše izdatke in za poti v Francojo, preostalo pa je naložil v hranilnici. V ostalem pa se vidi obtožnici tudi malo verjetno, da bi bil Klemenc posejal Svetico tolikšno vsoto brez vsakega občajnega tamtista in da bi bil o tej svoji terjatvi, ki je znašala malo polovico za posestvo izkupljene vsote, molčal tudi v času zapuščinskega postopanja in k. otem do lunškega leta, čeprav že od l. 1927 med njim in Svetčevimi vlada sovraštvo.

Razprava preložena

Vse dopolne je predsednik g. Lederhas zasliševal obtožence, ki so vztrajali pri svojih zagovorih, kakor v preiskavi. Zaslišane so bile številne priče, ki so pričale v breme vseh štirih obtožencev. Sodišče je ugodilo nekaterim novim dokaznim predlogom, naker je bila razprava, za katero vlada zlasti v kamniški javnosti, veliko zanimanje, preložena in se bo nadaljevala 13. aprila ob 16. uri na okrožnem sodišču.

Vremenska poročila

po stanju z dne 2. IV. ob 7. uri zjutraj. Bohinjska Bistrica: +2, 30 južnega snega. Komna: —7, solčno, 400 — 500 snega, naseden pršič, sobe na razpolago, Pešek: —3, snež, 20 pršča na 40 podlage. Senjorjev dom: —4, oblačno, snež, 220 snega. Ruška koča: —3, snež, 120 snega, Koobekov dom na Korosici: —3 400 om snega, pršič, snuška prav dobra, Mozirka koča: —2, 120 do 240 om snega, snuška prav dobra, Kum: —3, snež, snega 90 cm.

A. Christl

Spomini ekselence Muholovceva

Roman

Virginia je prikimala. Hitro je oblekla srnjarjav kostum, vzela usnjen klobuček iste barve in si ga čvrsto nategnila na glavo. Nato je smehljaje se napisala kratko pismo za Culico in ga pripela na šivanično blazinico.

Tiho se je spazila po stopnicah v pritličje in odprla vrata. Trenutek ali kaj se je obotavljala. Potem je hrbro vrgla glavo nazaj in stopila venkaj.

14. poglavje.

V sredo, dne 13. oktobra, je prišel Anthony Cade v Harridgev hotel in se dal naznaniti baronu Lolo-pretcyu. Ta ga je sprejel z dokaj zapetim obrazom. Tudi zmerom spodobni Andressy je bil zraven. »Ne zamerite temu zgodnjemu obisku, gospod baron,« je izpregovoril Anthony po običajnih pozdravih. »Prišel sem s — s poslovno ponudbo.«

»Tako?« je dejal baron.

»Posli se naslanjajo na znano načelo ponudbe in povpraševanja,« je Anthony nadaljeval. »Ta nekaj

potrebuje, oni ima. Gre torej samo za določitev cene.«

Baron ga je napeto poslušal, rekel pa ni ničesar. »Da govorim razumljivo: vi potrebujete blago, mi ga imamo. Ladja v redu, manjka je kapitana. Pod ladjo razumen monarhistično stranko v Koromandiji. Ta čas ji manjka glavne opore za njen program: manjka ji prince! Recimo, da vam ga bi mogel jaz dobavit.«

»Gospod, to je žalitev!« je Andressy srdito vzkliknil, in baron je zmedeno zajecjal: »Ne razumem, kako —«

»Vsaka žaljiva misel mi je tuja,« je vijudno odvrnil Anthony, »vendar pa ostanem pri svoji ponudbi. Vi potrebujete prince, in jaz sem z nekimi pogoji voljan, da vam ga priskrbim.« Vstal je ter vzel klobuk in palico.

»Premislite stvar! In še nekaj, gospod: drevi moramo priti v Chimneys, kjer se bodo godile čudne reči. Ali vama je prav, da se snidemo ob devetih v posvetovalnici? Najlepa hvala! Zanesite se, da bom na mestu!«

Baron je stopil k njemu in mu napeto pogledal v oči.

»Gospod Cade,« je rekel, ne brez dostojanstva, »upam, da se ne drznete šaliti z menoj?«

Anthony je mirno vzdržal njegov pogled. »Gospod baron,« je odvrnil s čudnim glasom, »kadar bo nocojšnji večer za nami, boste sami priznali, da je bila stvar veliko bolj resna kakor šaljiva.« To rekši se je priklonil in odšel.

Njegov naslednji obisk je bil namenjen gospodu Isaaksteinu, ki ga je dobil v City. V njegovi pisarni ga je sprejel zelo elegantno oblečen mlad človek, ki mu je rekel, da ima šef obkno posla, in ali ne bi morda —

»Nujno moram govoriti z njim,« mu je segel Anthony v besedo. »Recite mu, da prihajam iz Chimneysa.« Očividno je šlo to ime vijudnemu mladeniču globoko do živega, in že čez dve minuti je stopil Anthony v velikansko, bogato opremljeno svetlo denarnico mogotca, ki je vstal iz naslanjaja in ga pozdravil.

»Ne zamerite, če prihajam ob nepravni uri,« je vijudno rekel Anthony. »Kolikanj ste oddani, seveda vem, a rad bi govoril z vami o neki poslovni zadevi.«

Isaakstein ga je za trenutek bistro pogledal s svojimi okroglimi, črnimi ptičjimi očmi. »Dajte, prizgite si smotko,« je nato mahoma dejal in mu pomolil odprt zabojček.

»Hvala, prav rad,« je rekel Anthony, vzel smotko in sedel. »Za tisto koromandijsko zadevo gre,« je mirno nadaljeval, ko je bila smotka prizgana. »Umor prince Mihe je najhujše močno skalil vodo.«

Gospod Isaakstein je mignil z eno obrvjo, zamrmral »Ah!« in pogledal v strop.

»Da, petrolej,« je rekel Anthony, zamišljeno strmeč v zlikano ploskev pisalne mize. »To kameno olje je čudovita stvar!«

Čutil je, kako se je finančnik nalahno zdrnil.

»Bi bil tako priazen, gospod Cade, da bi govorili stvarno?«

»Rade volje. Mislim si, da vam ne bi bilo všeč, če bi prišle te petrolejske koncesije v kake druge roke, gospod Isaakstein?«

»Kakšen je torej vaš predlog?« je vprašal oči ter mu pogledal naravnost v oči.

»Pripravnega kandidata za prestol, prijatelja Velike Britanije.«

»Kje ga imate?«

»Moja skrb.«

Isaaksteinov okameneli obraz se je skrivil v rahel nasmeh. »Zajamčeno pristno blago?«

»Popolnoma pristno.«

»Poštena kupčija?«

»Poštena.«

»Zanesem se na vašo besedo.«

»Kakor kaže, vas je lahko prepričati?« je rekel Anthony.

Isaakstein se je nasmehnil. »Če se ne bi bil naučil spoznavati, ali kdo govori resnico ali ne, ne bi sedel tu,« je preprosto odvrnil. »In vaši pogoji?«

»Isto posojilo ob istih pogojih, ki ste jih predložili princu Mihi.«

»In za vas osebno?«

»Ta mah nič drugega, kakor da pridete drevi v Chimneys.«

»Ne,« je zelo odločno rekel Isaakstein. »Tega ne morem.«

»Zakaj ne?«

»Zaradi nekega zelo važnega vabila na večerjo.«

MALI OGLASI

Službo dobi

Beseda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sofer

dobro voznik, pogoj: izmenjati ključavnice, klop ali kovač, s znanjem nemškega jezika, trezen in zanesljiv, e spricovali in referenčni, dobi mesto na veleposredstvu na delu. — Samci imajo prednost. Ponudbe pod sifro. — Trajno službo Dolenjske na ogl. odd. Jutra. 6502-1

Razpečevalce

mladinskih knjig, sifrom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 6506-4

Železninar

s puškami, spetjen prodajalec, dobi mesto. Ponudbe s zahtevno plačo in prepiši spricoval na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 6511-4

Mizarskega

pomočnika za pohištvo in vajenca, — iskanje. Vprašati pri g. Kuhar, Maistrova ul. 6500-1

Brivskega

pomočnika ki ima že tri leta pomočniško dobo, sprejemam takoj. Franc Božar, Jesenice. 6508-1

Gospodično

pridno, zanesljivo, popolnoma zdravo, sifrom s dvema fantoma, starima 8 in 1 leto. Nastop 15. aprila. — Osebe ali pisarne ponudbe na Dr. Petrič, Ljubljana, Moste, Društvena 36. 6508-1

2 mizarska

pomočnika za pohištvo, sprejemam. Nastop takoj. Ambrožič Arčun, umetno mizarstvo, — Bled. 6519-1

Službe isče

Vasika beseda 30 par, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Prodajalka

dobro izurjena v manufaktur, zeleznini in spečeni, možna samostojnega vodstva trgovine in korespondence, proš: namestitelj. — Konj. dnevne na podružnico Jutra v Mariboru pod sifro »Vsestransko izveščanje na akromane«. 6512-2

Brivski pomočnik

mlajši, dober delavec, isče mesto za takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 6502-2

Šiviljska pomočnica

isče stalno službo kamorkoli. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Sposobna«. 6511-3

G. Th. Rotman:

Profesor Bizgec gre na potovanje okoli sveta

65

Ko je bilo letalo nared, so ga vojaši spet zanesli pred mestna vrata. In ko so bile z obeh strani izrečene vse primerne lepe besede, so po profesorjevem navodilu naravnali »Pulexa« v pravo smer. Še malo, in letalo se je veselo grm pognalo v višave.

Pekovski pomočnik

vojaški, prost, smolen vraga dela, isči službo, najraje za predpelnika ali skupnega delavca. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 6507-3

Blagajničarka

restavracija, v kavarni, sifrom, s dolgotrajno prakso in lepimi spricovali, sifro službo. Dopolni posla na podružnico Jutra Maribor pod »Blagajničarka«. 6510-2

Mesto hišnika

isče mlad zakonik par — brez otrok. Sprejemo tudi sifro. Najmanjši znesek na ogl. odd. Jutra pod »Hišnik«. 6518-2

Prodaj

Beseda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vinske trte

črna, frankinja, portugalska, kraljevska, rudi, burundica, mizika, sifrom, Alfus Al. pe 1 Din ima napredaj transe Perle Jan ko, Svinbo, p. Radete pri Zid. mostu. 6506-6

Vrtnice nizke

nizozemske najnovjših vrst in barv, 10 komedov 60 Din (20 na geljevih sadik sasoni) Visoke dveletne komad 15 Din, plesniki vrst barv po 6, polzavje 6, cimanila 30, vrtnice hortensije 5, mahonije 8, mesečne jagode 50 sadik 30 Din itd. Razpisi, lista vrtnarstva Ivan Juncos, Maribor. 6507-4

Cepilne trte

enoletne, na ameriški podlogi, Muscat Kraljica vinarstva, Muscat opor. Matine Jovana, Kraljica Jol-saveta — tvrdke Hiri Vladislav in drug, Subotica — na zalozi SEVER & KOMP., Ljubljana in stane posamezna trta od navedenih sort Din 5. 6504-6

10.000 parov

ženah in moških, odprodajamo po zelo nizkih cenah »ZORA«, Ljubljana, Miklošičeva c. 30. Ugodno za trgovce, ker si z našimi odprodajalnimi cenami povečajo zaslužek. Na zalogi imamo tudi manufakturno blago, katerega odprodajamo tudi po nizkih cenah. 6518-6

Kolesa

Beseda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kolesa

nemških znamk od Din 500 naprej se dobe v največji izbiri pri NOVA TRGOVINA, Tržišče 20. 6507-11

Bančno kom.

zavod M A R I B O R, Aleksandrova ul. 40, Vam izvrši

hranilnih

knjižic

vseh denarnih zavodov najvestneje in najboljše. Za odgovor Din 3.— v znakmah.

Posest

Večje število parcel kompleksov, posetov, gozdov, trgovskih in stanovaljskih hiš ter vil in manjših gradbenih strokovni izobraženi posredovalci. Kavarier Ludvik, Cesta 30, okt. št. 6. Telefon 37-33. Pooblašteni graditelji in sodni cenitelji za nasvete brezplačno na razpislo. 65-20

Lokali

Beseda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mizarska delavnica na Bledu, dobro vpeljana, kompletna, za pet oseb, napredaj zaradi smrti. Naslov: Potočnik, Drina, Bled. 6501-10

INSERIRAJ

V „JUTRU“

Stanovanja

Beseda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje

dvo- ali triobno, isčem za takoj. Plačam do 600 Din. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj s 1. aprilom«. 6501-21a

Trisobno stanovanje

s pritliklami, isče na 1. maj, 1. junij ali 1. julij uradniška familija starih od 40 let. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trisobno stanovanje«. 6503-21a

Manjše, solčno

stanovanje sv. brez kuhinje, isče na 1. maj, 1. junij ali 1. julij uradniška familija starih od 40 let. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trisobno stanovanje«. 6503-21a

Razno

Trenskoti, veterini

Novosti,

lepe vzorce za pumparice, sportne obleke nudi ceneno

Presker,

Sv. Petra c. 14.

Lepo zračno sobo

s strogo separ. vzhodom oddam le boljše gospod. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 6502-30

Iz življenja na deželi

Iz Trbovelj

t. — Nove uradne ure na občini od 1. aprila do konca septembra. Ob delavnikih od 7. do 12. in od 15. do 17. (ob sobotah od 7. do 13.). Ob nedeljah in praznikih se za stranke ne uraduje. Za stranke se uraduje ob ponedeljkih, središčih in petkih, ostale dneve pa le v nujnih primerih. Socialni urad uraduje za stranke le ob tor-kih in petkih.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja

drevi ob 20. in jutri ob 15.15 in 20. film »Sužnji denarja«. Za dodatek nov Paramount zvočni tednik.

SEVNICA. Pred dnevi je vso Sevnico

razburil gasilski rog. Gorelo je v sobi v prvem stolpu gradu in je nevarnost kot le-va opazila gdnca Fleischerjeva. Grajski uslužbenci so pod vodstvom oskrbnika g. Ivana Storgla najprej sami gasili, potem pa so poklicali na pomoč gasilce. Vrli gasilci so pod vodstvom predsednika g. Rudolfa Cimperška z motorno brizgalno prihiteli na pomoč že v 20 minutah po strmi poti. Pri gašenju so se poleg gasilcev posebno odlikovali gg. Milan Cimperšek, Ludvik Potretič, Drago Lindič, Vinko Rautner in Srečko Vutkovič. Lastnica gradu g. Trenkel je bila tem gospodom in gasilski četi iskreno hvaležna za ves trud. Posebno zahvalo pa je izrekla g. Vutkoviču, ker ji je rešil razne zgodovinske vrednosti v prostorih pod sobo, kjer je ogenj izbruhnil. Velika sreča je, da je bil ogenj

ST. PAVEL PRI PREBOLDU. V Zadrugi

domu bo v soboto 3. t. m. ob 20. in v nedeljo 4. t. m. ob 15. uprizoritev dr. Vošnjakove tragedije v petih dejanjih »Lepe Videc. Uprizoritev pripravila gasilska četa iz Kaple vasi v režiji Ludvika Verka. Ker so mladi diletanti, po večini kmečki fantje in dekleta, pri dosedanjih uprizoritvah pokazali vsakokrat lepe uspehe, upamo, da tudi tokrat ne bodo prav nič zaostali. Za igro je splošno zanimanje in se pričakuje števil- len obisk.

ST. PAVEL PRI PREBOLDU. V Zadrugi

domu bo v soboto 3. t. m. ob 20. in v nedeljo 4. t. m. ob 15. uprizoritev dr. Vošnjakove tragedije v petih dejanjih »Lepe Videc. Uprizoritev pripravila gasilska četa iz Kaple vasi v režiji Ludvika Verka. Ker so mladi diletanti, po večini kmečki fantje in dekleta, pri dosedanjih uprizoritvah pokazali vsakokrat lepe uspehe, upamo, da tudi tokrat ne bodo prav nič zaostali. Za igro je splošno zanimanje in se pričakuje števil- len obisk.

ST. PAVEL PRI PREBOLDU. V Zadrugi

domu bo v soboto 3. t. m. ob 20. in v nedeljo 4. t. m. ob 15. uprizoritev dr. Vošnjakove tragedije v petih dejanjih »Lepe Videc. Uprizoritev pripravila gasilska četa iz Kaple vasi v režiji Ludvika Verka. Ker so mladi diletanti, po večini kmečki fantje in dekleta, pri dosedanjih uprizoritvah pokazali vsakokrat lepe uspehe, upamo, da tudi tokrat ne bodo prav nič zaostali. Za igro je splošno zanimanje in se pričakuje števil- len obisk.

ST. PAVEL PRI PREBOLDU. V Zadrugi

domu bo v soboto 3. t. m. ob 20. in v nedeljo 4. t. m. ob 15. uprizoritev dr. Vošnjakove tragedije v petih dejanjih »Lepe Videc. Uprizoritev pripravila gasilska četa iz Kaple vasi v režiji Ludvika Verka. Ker so mladi diletanti, po večini kmečki fantje in dekleta, pri dosedanjih uprizoritvah pokazali vsakokrat lepe uspehe, upamo, da tudi tokrat ne bodo prav nič zaostali. Za igro je splošno zanimanje in se pričakuje števil- len obisk.

ST. PAVEL PRI PREBOLDU. V Zadrugi

domu bo v soboto 3. t. m. ob 20. in v nedeljo 4. t. m. ob 15. uprizoritev dr. Vošnjakove tragedije v petih dejanjih »Lepe Videc. Uprizoritev pripravila gasilska četa iz Kaple vasi v režiji Ludvika Verka. Ker so mladi diletanti, po večini kmečki fantje in dekleta, pri dosedanjih uprizoritvah pokazali vsakokrat lepe uspehe, upamo, da tudi tokrat ne bodo prav nič zaostali. Za igro je splošno zanimanje in se pričakuje števil- len obisk.

ST. PAVEL PRI PREBOLDU. V Zadrugi

domu bo v soboto 3. t. m. ob 20. in v nedeljo 4. t. m. ob 15. uprizoritev dr. Vošnjakove tragedije v petih dejanjih »Lepe Videc. Uprizoritev pripravila gasilska četa iz Kaple vasi v režiji Ludvika Verka. Ker so mladi diletanti, po večini kmečki fantje in dekleta, pri dosedanjih uprizoritvah pokazali vsakokrat lepe uspehe, upamo, da tudi tokrat ne bodo prav nič zaostali. Za igro je splošno zanimanje in se pričakuje števil- len obisk.

ST. PAVEL PRI PREBOLDU. V Zadrugi

domu bo v soboto 3. t. m. ob 20. in v nedeljo 4. t. m. ob 15. uprizoritev dr. Vošnjakove tragedije v petih dejanjih »Lepe Videc. Uprizoritev pripravila gasilska četa iz Kaple vasi v režiji Ludvika Verka. Ker so mladi diletanti, po večini kmečki fantje in dekleta, pri dosedanjih uprizoritvah pokazali vsakokrat lepe uspehe, upamo, da tudi tokrat ne bodo prav nič zaostali. Za igro je splošno zanimanje in se pričakuje števil- len obisk.

ST. PAVEL PRI PREBOLDU. V Zadrugi

domu bo v soboto 3. t. m. ob 20. in v nedeljo 4. t. m. ob 15. uprizoritev dr. Vošnjakove tragedije v petih dejanjih »Lepe Videc. Uprizoritev pripravila gasilska četa iz Kaple vasi v režiji Ludvika Verka. Ker so mladi diletanti, po večini kmečki fantje in dekleta, pri dosedanjih uprizoritvah pokazali vsakokrat lepe uspehe, upamo, da tudi tokrat ne bodo prav nič zaostali. Za igro je splošno zanimanje in se pričakuje števil- len obisk.

ST. PAVEL PRI PREBOLDU. V Zadrugi

domu bo v soboto 3. t. m. ob 20. in v nedeljo 4. t. m. ob 15. uprizoritev dr. Vošnjakove tragedije v petih dejanjih »Lepe Videc. Uprizoritev pripravila gasilska četa iz Kaple vasi v režiji Ludvika Verka. Ker so mladi diletanti, po večini kmečki fantje in dekleta, pri dosedanjih uprizoritvah pokazali vsakokrat lepe uspehe, upamo, da tudi tokrat ne bodo prav nič zaostali. Za igro je splošno zanimanje in se pričakuje števil- len obisk.

ST. PAVEL PRI PREBOLDU. V Zadrugi

domu bo v soboto 3. t. m. ob 20. in v nedeljo 4. t. m. ob 15. uprizoritev dr. Vošnjakove tragedije v petih dejanjih »Lepe Videc. Uprizoritev pripravila gasilska četa iz Kaple vasi v režiji Ludvika Verka. Ker so mladi diletanti, po večini kmečki fantje in dekleta, pri dosedanjih uprizoritvah pokazali vsakokrat lepe uspehe, upamo, da tudi tokrat ne bodo prav nič zaostali. Za igro je splošno zanimanje in se pričakuje števil- len obisk.

ST. PAVEL PRI PREBOLDU. V Zadrugi

domu bo v soboto 3. t. m. ob 20. in v nedeljo 4. t. m. ob 15. uprizoritev dr. Vošnjakove tragedije v petih dejanjih »Lepe Videc. Uprizoritev pripravila gasilska četa iz Kaple vasi v režiji Ludvika Verka. Ker so mladi diletanti, po večini kmečki fantje in dekleta, pri dosedanjih uprizoritvah pokazali vsakokrat lepe uspehe, upamo, da tudi tokrat ne bodo prav nič zaostali. Za igro je splošno zanimanje in se pričakuje števil- len obisk.

Med mestom in deželo

posreduje »Jutrova mali oglasnik

uporablja se fiziološki ekstrakt iz žleze močnih in zdravih živali (»Kalefluid«). — Zahtevajte brezplačno podrobno literaturo: Beograd, Masarykova 9, tel. 25981. Miloš Marković. — »KALEFLUID« se prodaja v lekarnah. Reg. S. br. 5300/32.

Pri polni nevrasteniji

uporablja se fiziološki ekstrakt iz žleze močnih in zdravih živali (»Kalefluid«). — Zahtevajte brezplačno podrobno literaturo: Beograd, Masarykova 9, tel. 25981. Miloš Marković. — »KALEFLUID« se prodaja v lekarnah. Reg. S. br. 5300/32.

Med mestom